

24
SYNODVS
PROVINCIALIS
GNESNENSIS
PROVINCIAE,

S V B

ILLVSTRISSIMO & REVERENDISS. DOMINO
D. MATTHIA LVBIENSKI
Dei & Apostolicæ Sedis Gratiâ
ARCHIEPISCOPO GNESNENSI,
Legato Nato, Regni Poloniæ
Primate & Primo Principe.

V A R S A V I Æ

Anno Domini, Millesimo Sexcentesimo Quadragesimo Ter-
tio, Die Octavâ Mensis Nouembris

CELEBRATA.

Ibidem,

In Officina PETRI ELEKT, R. M. Typographi, Anno D. 1646.

plow
E. XXX 133

MATTHIAS LVBIENSKI

Dei & Apostolicæ Sedis Gratiâ
ARCHIEPISCOPVS GNESNENSIS
Legatus Natus, Regni Poloniæ Primas
& Primus Princeps.

Illustrissimis & Reuerendissimis DD. Archiepiscopo Leopoliensî, alijsq; Prouinciæ nostræ Gnesnensis Episcopis, Dominis & Fratribus Nostrijs charissimis, ac ipsorum Capitulis, vniuersoq; Clero, Salutem in Domino.

*A*les difficultates Nuncium nostrum Reuerendum D. Ioannem Mattheum Iudicki Canonicum Gnesnen. & Archidiaconum Pomeraniæ Romam venientem exceperunt, vt commissum sibi obtinent de Confirmationis Synodi Prouincialis à Nobis celebratæ, munus nequaquam citius expedire, & ad Nos redire potuerit. Nam præter Summi Pontificis gloriose memoria VRBANI VIII. mortem, breui post eius

in Urbem aduentum subsecutam, acriter & diu admodum à nonnullis oppugnata est Synodus Nostra: in quibus confundendis multum fuit tum laboris tum temporis consumendum. Tertio tandem à peracta Synodo decurrente anno paucos ante dies, ad nos idem Nuncius redux, reddidit nobis Synodi Nostræ Prouincialis Constitutiones & Decreta, sacræ & supremæ Sedis autoritate firmata, simul cum literis tam Sanctissimi Domini Nostrî, quàm Eminentissimi Domini Cardinalis Carasæ Sac: Congregationis Eminentissimorum Sac: Concilij Interpretû Præfecti, quarum ambas hîc inserimus.

INNOCENTIVS PP. X.

AD PERPETVAM REI MEMORIAM.

Militantis Ecclesiæ regimini, nullis licet nostris suffragantibus meritis, diuinâ dispensatione præpositi, ex iniuncti Nobis muneris debito, felici prosperoq; Ecclesiarum quarumlibet statui & directioni sedulo intendimus, atq; hæc, quæ propterea præfertim per earundem Ecclesiarum Præsules piè & prouidè facta fuisse comperimus, vt firmâ, perpetuò subsistant, inuiolatèq; obsequentur, Apostolicæ Nostræ confirmationis munimine robo-

roboramus, prout ad Diuini cultus, ac Catho-
licæ religionis incrementum, animarumq; Chri-
sti fidelium salutem conspiciamus in Domino sa-
lubriter expedire. Cùm itaque sicut ex literis
Venerabilis Fratris Matthiæ Archiepiscopi Gne-
sneſis, per Dilectũ filium Ioannem Matthæum
Iudicki Archidiaconum Pomeraniæ in Eccle-
sia Vladislauieñ, & Canonicum Gnesneñ, à Cle-
ro Regni Poloniæ ad Nos pro præſenti confir-
matione obtinenda miſſum, accepimus, ipse an-
no Millesimo Sexcentesimo Quadragesimo ter-
tio, Synodum Prouincialem celebrauerit, in
ipsaq; Synodo nonnulla Decreta, quæ à Vene-
rabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus
Sac: Concilij Tridentini Interpretibus, iussu no-
stro, accuratè perlecta, & recognita, ac vbi opus
fuit emendata sunt, condita fuerint. Nos egre-
giam ipsius Matthiæ Archiepiscopi, & Venera-
bilium Fratrum Episcoporum Comprovincia-
lium suorum pietatem, & Catholicæ religionis
zelum, ac in Nos, & hanc Sanctam Sedem de-
uotionem summoperè commendantes, & com-
muni in illa Prouincia eorum Decretorum ob-

seruationi quantū cum Domino possumus con-
sulere volentes, Synodi præfatæ, quam eidem,
Matthiæ remittimus, statuta, sic, vt præfertur
recognita, & emendata, ab omnibus & singulis
personis Ecclesiasticis, tam Sæcularibus, quàm
cuiusvis Ordinis Regularibus, ac alijs in digni-
tate Ecclesiastica constitutis, ad quos quomo-
dolibet spectat, inuiolabiliter obseruari præcipi-
mus & mandamus, eundemq; Matthiam Archi-
episcopum & Episcopos Comprovinciales suos
præfatos hortamur in Domino, & attentè mo-
nemus, vt Decreta præfata, iuxta eorum formā
& tenorem, in suis Diocæsibus publicent, & illa
publicari, atq; ab omnibus & singulis dictæ Pro-
uinciæ personis sæcularibus & regularibus alijsq;
præfatis in omnibus, & per omnia integrè, ac sub
sententijs, censuris, & pœnis in eis forsan con-
tentis, recipi, admitti, obseruari, præstari, & de-
bitæ executioni demandari faciant. Decernen-
tes neminem ab eorū obseruatione quouis præ-
textu & causa se excusare debere, ac irritum &
inane, si secus super his à quoquam quâuis au-
ctoritate scienter vel ignoranter contigerit at-

tentari. In contrarium facien non obstantibus
quibuscunque. Datum Romæ apud Sanctum
Petrum, sub Annulo Piscatoris die xviii. Decēb.
M. DC. XXXV. Pontificatus Nostri Anno
secundo.

M. A. Maraldus.

L I T E R Æ
EMINENTISSIMI CARDINALIS CARAFÆ.

Perillustri & Reuerendissime Dñe vti Frater.

Ynodum Prouincialem, quam Amplitudo
Tua, & Comprouinciales Episcopi, nuper in
vnum conuenientes, ad morum reformatio-
nem, ad Ecclesiasticæ disciplinæ conseruatio-
nem, ad decus Episcopalis officij, isthïc salubriter cele-
brauere; quamue per specialem Procuratorem Rñdum
Dñum Ioannem Matthæum Iudicki Canonicū Gnesnē
& Archidiaconum Pomeraniæ, ad Summum Pontificē
& Sanctam Apostolicam Sedem, examinandam, corri-
gendam, & approbandam misit, delatam iussu Sanctissi-
mi Dñi Nostri, & ex proprio munere ad Sacram Congre-
gationem Eminentissimorum Patrum Sacri Tridentini
Concilij Interpretum, & maturè perlectam, examinatā,
atq; in necessarijs correctam, ad eandem Amplitudinem
Tuam, per ipsum met Procuratorem remittimus, vt o-
pus ad populi salutem, Cleriq; reformationem, multis
vigi:

vigilijs multisq; laboribus Amplit. Tuæ, & Coëpiscoporum inceptum, & continuatum, lucem publicam aspi-
ciat, fructusq; pariat, quos veneranda tantorum Patrum
pietas sibi ab initio proposuit, quosue ex intimis visceri-
bus ipsa Romana Ecclesia tanquam communis Mater
expostulat, quæ inter grauissimas curas quibus angitur,
solicitudine quâ tenetur omnium Ecclesiarum, non po-
tuit eximiam Religionem, deuotumq; in se nuper exhi-
bitum obsequium Præclarissimorū Antistitum, summis
laudibus non efferre & plurimum in Domino lætari,
quod Rempublicam istam, tam sacris Infulis, quàm Ma-
gistratibus rectissimè administrantes, & tam spiritualia,
quàm temporalia imperia propagantes, non minus in-
uisibilibus, quàm visibilibus inimicis murum æneum,
Domus Israël præferre studeant. Quæ quidem insi-
gnia facinora, sicuti nullum hortationibus locum relin-
quunt, sic eandem Apostolicam Sedem ad maiora in dies
edenda Maternæ charitatis suæ testimonia excitant ac im-
pellunt, vt in harum redditione fusiùs referet idem Rñdus
Dñus Archidiaconus Pomeraniæ, qui tantâ sedulitate,
tantoq; studio se gessit in Confirmatione huiusmodi pro-
mouenda & confutandis sæpiùs excitatis obiectis, vt non
solùm ipsi diuturna in expeditione mora non sit imputan-
da, quæ solùm multiplicati opponētium debetur; quin
imò ipsius solertiæ tribuendum, quòd post longas con-
tradictiones finem tandem inuenerit. De cætero Am-
plit: Tuæ annorum seriem, & coelestium Charismatum

eam.

eam precamur affluentiam, quibus pijsimos pro Eccle-
sia & Republica susceptos labores, felici exitu valeat ad
omnipotentis gloriam coronare. Romæ 24. Februarij
1646.

Amplitud: Tuæ

vti frater studiosus

Petrus Aloysius Cardinalis Carafa.

Fran: Paulutius S. C. C. Secr.

à tergo.

Perillustri & Reuerendissimo Dño vti Fratri, Domino
Archiepiscopo Gnesnensi Regni Poloniæ Primate,

Quod itaq; reliquum est, nos easdem Constitutiones in lucem damus, & per presentes publicamus, atq; ab omnibus per Regnum Poloniæ & Magnum Ducatum Lithuanie recipi & observari percupimus, ad quod vti omnis & singulos per easdem Ditiones Primatiali & Metropolitana Nostra Iurisdictioni subiectos hortamur, ita pronis animis facturos confidimus, præsertim accedente Illustrissimorum & Reuerendissimorum Dominorum Locordinariorum studio, quod hac in re non defuturum certo Nobis pollicemur. Adici præterea ad calcem eiusdem Synodi Nostræ curauimus nonnulla Apostolica nupera Rescripta & Decreta, quorum alia cum cæteris Prouincijs & Regnis nobis communta, alia huic

B

dunq;

duntaxat Regno & Prouincia nostra Gnesnenſi ſunt accom-
modata. Quae omnia vt ad Diuina gloria incrementum,
felix Eccleſiarum Nobis commiſſarum regimen, & diſciplina
Eccleſiaſtica conſeruationem, cedant; Diuinam bonitatem
toto corde ſupplex oro. Ex arce Vnieiouiien, die 12. Menſis
Auguſti Anno Domini M. DC. XLVI,

ACTA

CONSTITVTIONES
SYNODI PROVINCIALIS.

Anno Domini, Millesimo Sex-
centesimo Quadragesimo Tertio, die Do-
minico, quæ fuit dies Octaua Mensis No-
uembris Varſauia inchoatæ, & qua-
tuor ſequentibus continuatæ.

N nomine Sanctiſſimæ & In-
diuiduæ Trinitatis, Patris, & Filij, &
Spiritus Sancti, Synodus Prouinciæ
Gneſnenſis, Anno Domini Milleſimo
Sexcentefimo Quadrageſimo Tertio,
Indictione Vndecimâ, Pontificatus
Sanctiſſimi D. N. D. V R B A N I Papæ VIII. Anno vi-
geſimo primo, pro die Octaua Mensis Nouembris, Var-
ſauia in Eccleſia Collegiata S. Ioannis, legitime cele-
brata.

brata. Præsidente Illustrissimo & Reuerendissimo Domino D. MATTHIA LVBIEWSKI Dei & Apostolicæ Sedis gratiâ Archiepiscopo Gnesnensi, Legato Nato, Regni Poloniæ Primate, primoq; Principe. Præsentibus autem Illustrissimis & Rndissimis Dominis Comprovincialibus Episcopis, PETRO GEMBICKI Cracouienti, NICOLAO ALBERTO ab Olexow GNIEWOSZ Vladislauienti & Pomeraniæ, ANDREA de Szoldry SZOLDRSKI Posnaniensi, ANDREA GEMBICKI Luceoriensi, ALEXANDRO TRZEBINSKI Præmissiensi, Vicecancellario Regni, GEORGIO TYSZKIEWIC Samogitiæ, PAVLO PIASECKI Chelmensi, ALEXANDRO SOKOLOWSKI Kijouienti, ANDREA à Lefzno LESZYNSKI Camenecensi, NICOLAO KROSNOWSKI Vendeni, ac Illustrissimi & Reuerendissimi Dñi STANISLAI GROCHOWSKI Archiepiscopi Leopoliensis nomine LVCA WITKOWSKI Canonico Leopoliensi, Serenissimi Principis Poloniæ & Sueciæ CAROLI FERDINANDI Vratislauiensis & Plocensis Episcopi, Illustrissimo & Rndmo Dño ALEXANDRO TRZEBINSKI Episcopo Præmissiensi Vicecancellario Regni, GASPARI DZIALYNSKI Culmensis & Pomezaniæ, GEORGIO ALEXANDRO DORPOWSKI Canonico & Officiali Generali Culmensi, PETRO PARCZEWSKI Smolenscensi, Episcoporum; nec non Illustribus & Adm Reuerendis Dñis, ALEXAN-

DRO GLEMOCKI Archidiacono, STANISLAW SLAWINSKI
 Cancellario, SIGISMUNDO CIELECKI Canonico Gnesneñ.
 ANDREA SRZEDZINSKI Episcopo Nicopolieñ Suffraga-
 neo Leopoliensi, IOANNE TARNOWSKI Archidiacono,
 & GEORGIO GROCHOWSKI Canonico Cracouien. STE-
 PHANO CASIMIRO CHARBICKI Praposito, SEBASTIANO
 GROTKOWSKI I. V. D. Archidiacono Vladislauieñi,
 IOANNE BRANECKI Archidiacono Płceueñi, ALBERTO
 GRABOWSKI Canonico Posenieñi, GASPARO ZALIWSKI
 Archidiacono Wilneñi, PAVLO POTRYKOWSKI I. V. D.
 Archidiacono Pultouieñi in Ecclesia Cathedrali Płceueñi,
 IOANNE KRAIEWSKI Canonico Płceueñi, PETRO VSZYN-
 SKI Decano, VALERIANO WILCZOGORSKI I. V. D. Ar-
 chidiacono Luceorienñi, STEPHANO à Siecin SIECINSKI
 Cantore Præmissieñi, GEORGIO LOPACINSKI I. V. D.
 Archidiacono Samogitiæ, ALEXANDRO DORPOWSKI
 Canonico & Officiali Generali Culmeñi, CHRISTOPHORO
 BAKOWSKI Decano Chelmeñi, PETRO PRZESPOLEWSKI
 Canonico Kijouieñi, CASIMIRO OPACKI Decano Ca-
 menecensi, IOANNE ROWINSKI Smolenscensi Capitulorū
 Nuncijs. Reuerendissimis item Dominis, IOANNE MA-
 DALENSKI Episcopo Theodosieñi Suffraganeo Gnesneñ,
 Landensi, STANISLAW de Bogusławice SIERAKOWSKI
 Sanctæ Crucis, PAVLO GOSLAWSKI Paradisiensi, THEO-
 DORO PAWLOWSKI Bledzoiieñi, CHRISOSTHOMO GORA-
 ZDOWSKI Płceueñi, Abbatibus. IOANNE STRZEMBOZ

Mstouiensis, ANDREA FAVSTO VNIKOWSKI Koscielnesi,
 NICOLAO IASKOLSKI Strzelnen, ALBERTO TOLIBOWSKI
 Plocensi, Sanctæ Mariæ Magdalenzæ, Præpositis. Illu-
 strium quoque & Rndissimorum Dñorum, IOANNIS
 GEMBICKI Præpositi Miechouieñ. IOANNE SACALSKI Cu-
 stode Miechouiensis, STANISLAI ZAREMBA Suleiouiensis,
 STANISLAO CZECHOWSKI Priore, SAMVELIS PLAZA Vi-
 touieñ, MARTINO PAWLIKOWSKI, IOACHIMI MSTOWSKI
 Coricensis, CAROLO CZARLINSKI Conuentus Peplinensis
 Professo, LEONARDI REMBOWSKI Peplinensis, FABIA-
 NO THIEL Supprie Oliuensi, ALEXANDRI KESOWSKI
 STANISLAO BAGNIEWSKI Priore, NICOLAI DVNIN O-
 brensi Abbatum legitimis ex causis absentium, Admodũ
 Reuerendo Dño ALEXIO DVBOWICZ Archimandrita,
 Vilnensi, Nuncijs; peracto sacro ritu solenni per Illustri-
 Dñum Archiepiscopum Gnesnesi Missæ officio, inuoca-
 tâq; Spiritus Sancti gratiâ, susceptum Synodi negotium
 aggressi sunt, & ad Decreta Statutaq; Synodalia sancien-
 da processerunt.

De professione Fidei.

AD testificandam in Religione Catholica & obe-
 dientia Sedis Apostolicæ constantiam, inhæren-
 do Decreto SS. Concil. Trident. Sess. 25. de Ref.
 cap. 2. Illustrissimus Dñus Archiepiscopus in prima hac
 sua

sua post sui ad Archiepiscopatum euectionem Synodo, cum reliquis Illustrissimis & Reuerendissimis Dñis Episcopis, ac alijs supramemoratis, Fidei Professionem ex formula Pij IV. faciendam decreuerunt, feceruntq;.

Cùm sæpè contingat ad beneficia præsertim in Cathedralibus & Collegiatis Ecclesijs eos promoueri, qui per Procuratores fidei professione factâ, & possessione beneficiorum aditâ, ipsi nunquam Ecclesias dictorum beneficiorum accedunt, & de altari viuentes, altari seruire prorsus negligunt, præsens Synodus statuit, vt quemadmodum SS. Concilij Trident. decreto de beneficijs quibuscunq; curam animarum habentibus prouisi, professionem fidei intra duos menses à die adeptæ possessionis coram Episcopo vel eius Vicario facere obligâtur, ita etiam Cathedralium & Collegiatarum Ecclesiarum Prælati & Canonici, post Canonicam ad Prælaturas & Canonicatus institutionem, saltem intra sex mensium spatium Ecclesias Prælaturarum, Canonicatumq; suorum personaliter accedere, & Catholicam Religionem ex formula Bullæ supramemoratæ in Capitulo profiteri teneâtur, sub poena in memorato Concilij decreto expressa, ac etiâ priuationis, si quis Prælatorum aut Canonorum crescente contumaciâ, ultra annum, personalem ad Ecclesiam, Canonicatumq; sui accessum, & fidei professionem distulerit, nisi fortè ob iustas & legitimas causas à Sede Apostolica approbandas præscriptum accedendæ Ecclesiæ, emit.

emittendaq; professionis tempus prorogari, rigoremq; Constitutionis presentis relaxari oporteat.

Illustrissimi quoque & Reuerendissimi Domini Archiepiscopi & Episcopi intra sex mensium tempus, ab accepto ad capiendam possessionem Breui, ad Ecclesias suas ingrediantur, Bullas prouisionum in Capitulis exhibeant, & professione fidei factâ, iuxta formam in Pontificali Romano præscriptam, iuramentum solitum secundum formulam, quæ habetur in Capitulis Ecclesiarum Cathedralium, sine vlla exceptione, restrictione, limitatione, & interpretatione præstent.

De Rescriptis Sanctæ Sedis Apostolicæ.

Multa utilissimè ad bonum Ecclesiæ Dei regimen à Sede Apostolica constituuntur, quæ quia ad notitiam huius Prouinciæ non deueniunt, executioni debite mandari non possunt. Supplicandum igitur suæ Sanctitati censet, & supplicat præsens Synodus, vt Bullæ omnes & Constitutiones, quæcunque Româ ad Illustrissimos Dominos Nuncios dirigantur, pro faciliori notificatione, quorum manus erit curare, vt eæ Archiepiscopis, Episcopis, totiq; Prouinciæ Polonæ innotescant.

De Fests.

Peculiarem nonnullarum huius Prouinciæ Dicesum erga Conceptionem Beatissimæ & immaculatæ Virginis deuotionem, præsens Synodus vniuersis Dicesibus cupiens esse communem, vt memoratæ Conceptionis Festum, cum Octaua per Totam Prouinciam ex deuotione tantùm celebretur, monet & hortatur.

Breue Beatificationis Beati Iosaphat Archiepiscopi Polocensis, ad instantiam Episcoporum & Monachorū Sancti Basilij Græci ritus, Actis suis Synodus inseri, & per totam Prouinciam publicari voluit, & mandauit; atq; suæ Sanctitati supplicandum pariter censuit, & supplicat, vt diem eiusdem Beati Martyris non solùm per Prouinciam Polocensem, ac totam Metropolim Russiæ, sed etiam per totam Poloniam, à Sacerdotibus Latini ritus, Officio & Missâ de Comuni vnius Martyris, celebrandi sua Sanctitas faciat potestatem.

Vt in tanta Parochianorum à Parochialibus Ecclesijs distantia, & temporum necessitate, ex religiosis animis laboriosæ plebis, quàm de dimidiatorum (vt vulgò vocant) Fests Ecclesiæ præceptum sollicitam reddit & anxiam omnis scrupulus eximatur, quod Constitutione Macieiouiana statuitur, vt dieb⁹ festis Transfigurationis, Præsentationis, Sanctæ Mariæ ad niues, Diuisionis Apo-

stolorum, Vinculorum Petri, Conuersionis Pauli, Sanctorum Lucae & Marci Euangelistarum, Gregorij, Ambrosij, Hieronymi, Augustini, Ecclesiae Doctorum, populus auditam Missam laboribus & operis liberè vacet, id consilij non precepti vim habere declarat Synodus, & alias iuxta Constit. S. M. VRBANI Papae VIII. de obseruatione festorum quae incipit. *Vniuersa*. Vt autem omnia Regni Patronorum officia ritè & ordine suo peragantur, ad ea ordinanda Illustrissimum & Reuerendissimum Dñum Georgium Tyszkiewicz Episcopum Samogitiae Synodus deputauit.

De Casibus reseruatis.

VT commoditati & memoriae Parochorum & Vicariorum omniumque; Confessoriorum consulatur, casuum Papae & Ordinarij reseruatorum, Cathalogum & Indicem typis recudendum Sancta Synodus censet: atque; vt in omnibus Ecclesijs in quibus confessiones audiuntur, sellis confessionalibus affixi habeantur, & audientibus confessiones in promptu sint, auctoritate praesentis Decreti, mandatur omnibus Parochis, Commendarijs, Vicarijs, & quibuscumque; Poenitentiarijs, sub poenis Illustrissimorum DD. Locordinariorum, aut eorum Officialium, vel etiam Archidiaconorum in Visitationibus, ac Decanorum Ruralium in Congregationibus arbitrio infligendis.

De redimendis Captiuis, & Mini- stris Hæreticorum Ecclesiæ reconciliatis.

INter præcipua Christianæ pietatis officia censentur ea, quæ non minùs corporibus quàm animabus exhibentur, quo in genere cum iure meritò ponatur & numeretur Christianorum in potestatem infidelium deuenientium, & miseram cum præsentissimo defectio- nis à religione periculo seruitutem seruentium redimen- dorum & liberandorum cura, eam præsens Concilium suscipere constituit. Cùm autem ad eum effectum Illu- strissimus olim Andreas Lipski Episcopus Cracouiensis summam decem millium florenorum per Executores ipsius Testamenti in bonis Reuerendissimi Dñi Pauli Pia- secki nunc Chelmenstunc Camenecensis Episcopi Bi- skupice dictis, atque in Palatinatu Lublinensi sitis, ex censu reemptionali locatam, & per eundem Reuerendis- simum inscriptam legauerit, & Generosus olim Samuel Targowski Villam suam hæreditariam donauerit, & eiusdem reditus perpetuis temporibus pro redemptione Captiuorum conuerti voluerit, præsentis Synodi autho- ritate, Illustrissimis & Rñdissimis Dñis Posnaniensi & Camenecensi Episcopis committitur, vt diligenter at- tendant, ne summa, & Villæ memoratæ, censuq; & fru- ctus inde provenientes, præter intentionem testatoris &

donatoris disponantur & convertantur. Atque ad similia Christianæ pietatis opera, cum se ipsam tum omnes Christi fideles exhortatur, exhortariq; in publicis concionibus omnibus verbi Dei Prædicatoribus mandat, & præcipit.

Non minor quam captiuorum habenda est cura Ministrorum hæresim eiurantium, vt rerum ad vsum necessariarum sufficientia, & conuersis omnem poenitentiae vel saltem tentationis occasionem subtrahat, & ad conuersionem procliuēs ad Matris Ecclesiae gremium alliciat & impellat, maximè cum multum non contumaciã voluntatis, sed famis & inopiæ metu in errore dicantur persistere, putenturq; nõ difficile hæresim detestaturi, si suis vitæ & victus rationibus ab Ecclesia prospectum esse videant. Proinde Illustrissimi & Rndm̃i Dñi Archiepiscopi & Episcopi Catholicæ Religionis, & perditarum animarum quærendarum zelo, charitatisq; proximi ardore, promiserunt se, in sua quemq; Diocesi de congrua & conuenienti reconciliatorum Ecclesiae Romanæ Ministrorum sustentatione, pro statu & conditione cuiusq; prouisuros.

Ac imprimis, ex residuo relictæ hæreditatis Illustrissimi olim & Rndm̃i Dñi Iacobi Zadzik Episcopi Cracouieñ, quam ille vir propagandi honoris Diuini studiosissimus, & æternâ memoriã dignus, in pios vsus & pauperum subsidium effundi voluit, Illustrissimus & Rndissimus Dñus
 Archi-

Archiepiscopus Gnesnens, vti Primarius eius Testamenti Executor, accedente aliorum Cōexecutorum consensu, suafu multorum illustrium virorum, Centum millia Floren, in sustentationem redeuntium ad Ecclesiam Catholicam Ministrorum assignauit: nimirum vt præfatis Centum millibus Florenorum, in bonis terrestribus ex censu reemptionali collocatis, census ab eis proueniens primò & præcipuè inter Ministros hæresim eiurantes, tū etiam inter alios, qui relicto errore ad Ecclesiam Catholicam redibunt, quotannis distribuatur. Cuius quidem rei cura Venerabili Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Cracouiensis commissa & demandata est.

De ratione augendi Prouentus Vicariorum in Ecclesijs Collegiatis.

Prælatorum & Canonicorum in plerisq; Collegiatis Ecclesijs rari aut pauci plerumq; residere, prout tenentur, solent: quòd beneficia in Ecclesijs maioribus habeant aut sperent; Vicariorum autem, quibus totum propè Prælatorum & Canonicorum onus & aliquando etiam animarum cura incumbit, prouentus adeò sunt tenues, vt vix vni aut alteri sustentando sufficiant, atq; ita fit, vt Ecclesias propè desolari, cantumq; & Diuina officia conticescere sit necesse. Ne igitur Ecclesias

C 3

præ-

præfatas desolari, & cultum Diuinum negligi contingat, poterunt Illustrissimi Dñi Locorum Ordinarij ad præscriptum S. Concilij Trident. Sess. 21. cap. 5. & cap. 13. & 15. Sess. 24. de Reform. respectiuè exiguos Vicariorum, præsertim curam animarum habentium, prouentus augere.

De Prouisionibus Vicariorum non deserendis.

Quamuis S. Concilij Trident. decreto, & Pastoralis Illustrissimi olim Bernardi Macieioij S. Romanæ Ecclesiæ Cardinalis & Archiepiscopi Gnenensis constitutione prouidentissimè cautum sit, ne Clericus secularis cum dedecore ordinis mendicare, aut sordidum aliquem questum facere, sedibusuè incertis vagari cogatur; ideoq; quamuis aliàs idoneus ad Ordines Sacros, nisi beneficium, aut aliquam prouisionem certam, & congruam habere sciatur, admitti, ac Ecclesiam in qua prouisus erat, inconsulto Ordinario, vel eius Officio, dimittere prohibeatur: quia tamen pleriq; Vicarij simul ac ad Sacros Ordines promoti fuerint, prouisiones suas, ad quas ordinati sunt, deserere consueuerunt, ac eo ipso non obscure demonstrant, se fictis & ementitis titulis, Ordinarijs, Archidiaconis, & Examinatoribus imposuisse, atq; in fraudem Ordines obtinuisse, præsens Synodus
decre-

decretum S. Concilij Trident. & Constitutionem Macieuianam ad executionem omninò deducere cupiens; statuit, vt ad Vicariatus Parochialium præsertim Ecclesiarum ordinandi, non solùm Ecclesiam in qua prouisi fuerint, inconsulto Ordinario, aut eius Officio, sub pœna suspensionis ab executione Ordinum, non dimittant; sed etiam coram Actis Ordinarij, vel Officialis, in cuius territorio est Ecclesia, cui adscribi se velle præferunt, iurent se absq; Ordinarij vel eius officij expresso, & inscriptis obtento consensu, Ecclesiam prouisionis non dimissuros; nec Rectores Ecclesiarum absq; eiusmodi consensu quemquam Vicariorum ad Ecclesias suas recipere poterunt, sub pœna centum Marcarum, pro redemptione captiuorum applicanda.

De Scultetijs.

Scultetiæ glebæ adscriptæ in bonis Archiepiscopalibus, & Episcopalibus, quæ obsequijs Domino præstandis oneratae sunt, possessoribus & eorum successoribus legitimis, non nisi ex causa inutilitatis adimantur, cum certum sit rem familiarem plerumq; melius ab hæredibus successorum, certis & suorum æquè ac sua commoda spectantibus & quærentibus, quàm à temporaneis & aduitalibus, & alienum successorem accepturis, Dominis administrari; ob eamq; causam & Scultetias desola-

solationi minùs obnoxias, & obsequia Scultetorum Episcopis debita, certiora diuturnioraq; futura meritò sperari possit. Quam Constitutionem etiam ad Molendina, quæ certo numero definita, vel tertias quasq; frumentorum mensuras, prout conuentum est, pendunt, extendi expedire, nec ea vnquam nisi molitoribus peritis concedere visum est Synodo. Priuilegia super Aduocatijs ab Illustrissimo & Reuerendissimo Dño Archiepiscopo & Episcopo data cessionariò, nulla sint. Aduocatiq; successoris Archiepiscopi vel Episcopi dispositioni subiacent, nisi celsio aduocati possessoris & Capituli consensus viginti saltem diebus mortem aut translationem Archiepiscopi vel Episcopi dantis præcesserit.

De pensione Iudicum deputatorum.

CVM dignum esse operarium mercede suâ, & neminem suis militare stipendijs Diuina humanaq; decernant iura, Iudicum ad Generale Regni Tribunal deputatorum, qui Ecclesijs vtilem, non sine sua molestia, labore, sumptu, ac inuidia, nauant operam, maxima habenda est ratio. Et quia prorogato Iudiciorũ Lublinensium tempore, auctus est & Deputatorũ numerus, stipendium etiam augeri censuit Synodus oportere. Itaq; Illustrissimi & Reuerendissimi DD. Archiepiscopi & Epi-

Episcopi, ac Rndissimi DD. Abbates, & Præpositi præ-
 sentes à se, Nuntij verò absentium à suis Prælatiis promi-
 serunt, singulos Illustrissimorum & Reuerendissimorum
 Dñorum Archiepiscoporum, & Episcoporum, Abbatū,
 & Præpositorum, suæ quemq; Ecclesiæ & Diocesis de-
 putato, vsitatam hæctenus pensionem duplicaturos, eâ
 tamen lege & conditione, vt quod ab Episcopis Græci ri-
 tus pensionis nomine conferetur & contribuetur, id solis
 Ecclesiarum Rursiæ deputatis debeatur. Si tamen Pe-
 tricouiam pro electione Marschalci conuenerint, & Lu-
 blini continuò resederint, aliàs si die electionis Marschalci
 Petricouiam se non stiterint, & Lublini continuè non
 manserint, à participatione stipendij excludantur.

De Procuratore ad causas Cle- ricorum in Iudicijs.

DE bonis, decimis, censibus, pauperum Parocho-
 rum ac aliorum Clericorum, per Procuratores
 Illustrissimorum & Rndissimorum DD. Archie-
 piscoporum & Episcoporum vindicandis, omnes retro-
 actarum Synodorum Constitutiones, quæ à Sede Apo-
 stolica approbatæ fuerint, autoritate præsentis consilij
 renouantur & reassumuntur. Sed nè soli Illustrissimi
 Domini fouendorum dictorum Procuratorum onere

grauentur, & propriarum impensarum meturem Ecclesijs adeò vtilem impediunt, aut morentur & negligent; expedire visum est, singulas in posterum Dioceceses habere in Tribunalibus præsertim Regni, licium causarumq; Ecclesiarum suarum Patronos, qui Ecclesijs eorumque Rectoribus, non solum Illustrissimorum & Rfidmorum DD. Archiepiscoporum & Episcoporum liberalitate, sed etiam certa Diocesani Cleri pensione obligentur. Quæ quidem pensio à Locorū Ordinarijs per Decanatus constituitur, & à Decanis ruralibus seruari, ac inde sumptus in necessarias, & per officium Locorum Ordinariorum permissas lites subministrari, & demùm quod eo nomine à Decanis acceptum fuerit, id finitâ & obtentâ causâ eisdem Decanis restitui debet.

De Gratijs.

VT Illustrissimi & Reuerendissimi DD. Archiepiscopi & Episcopi habeant, vnde Prælatorum & Canonicorum residentium, ac familiarium, quorum promptam, crebram, diligentem ac vtilem, in Ecclesiarum negotijs experiuntur operam, obsequia & merita remunerentur, nec in vnus finum omnes copiae congerantur; Villæ, decimæ, & aliæ gratiæ, quæ à mensis Archiepiscopalibus & Episcopalibus dependent, nulli qui Episcopatum Regni, vel beneficium Regulare, siue
 in ti-

in titulum, siue in Commendam affectus fuerit, & in gremio Capituli non fuerit, conferantur, & statim post affectuionem Episcopatus, vel beneficij Regularis, dimissamq; in Cathedrali Prælaturam vel Canonicatum, ipso facto dispositioni Illustrissimorum DD. Archiepiscoporum & Episcoporum subiaceant, nec vllus contradicendi locus relinquitur.

De Clericis fugitiuis.

Accidit nonnunquam, Sacerdotes, aliosq; Clericos, conscientia delictorum. promeritarumq; & per sententiam latorum poenarum metu, solum vertere, & desertis Ecclesijs ac beneficijs ad alienas Dioeceses commigrare. Quare Sacra Synodus Ecclesiarum orbitati consulere cupiens, statuit primùm, vt eiusmodi profugarum beneficia sequestrentur, & fructus fabricæ Ecclesiarum applicentur. Deinde si per edictum publicum citati in decursu trium mensium non redierint, poenis arbitrarijs puniantur, & postquam de illorum residentia innotuerit, ad requisitionem Ordinarij, Ecclesiarum, & beneficiorum desertorum, per officium in cuius territorio commorabuntur, capiantur: & ad officium loci in quo deliquerunt remittantur. Atq; vt efficacius his Clericorum transfugijs occurratur, nullus Clericus ad vllam alienæ Dioecesis Ecclesiam sine sui Ordinarij di-

missorijs recipiatur & admittatur. Quod si quis Reuerendissimorum DD. Episcoporum, aut eorum Officialium, ad Dioecesim & territorium suum, aut Rectorum Ecclesiarum, ad suam Ecclesiam huiusmodi transfugã, delictorum poenas fugientem, absq; prædictis dimissorijs receperit, aut admiserit, Episcopus quidem poenã in Concil. Prouinciali decernenda puniatur, Officialis autem & Ecclesiæ Rector mulctã centum Marcarum sine vlla veniæ spe mulctetur, ad præscriptum S. Concil. Trid. cap. 1. sess. 23. & cap. 5. sess. 24. de Reform.

De Musica docenda.

CVM ob imperitiam cantus magna sit tam in Cathedralibus & Collegiatis Ecclesijs Vicariorum, quàm in Parochialibus Cantorum penuria, intermissum Musicæ studium omninò reuocandum censuit Synodus, atq; vt in omnibus Ciuitatibus, Oppidis, & Pagis, vbi maior est Scholarium frequentia, Parochi & ij ad quos scholarum gubernatio, & admittendorum & dimittendorũ cantorum cura spectat, Cantores habeant artis canendi peritos, qui singulis diebus horam integrã continuam, vel interpellatam, prout illis commodiùs videbitur, impendant imbuendæ Musicæ præceptis iuuentuti; quod etiam in Seminarijs, quæ reguntur à Patribus Societatis I. E. S. V. obseruandum erit, in quibus etiam eru-
diri

diri poterunt ij, qui in illis non aluntur, pro arbitrio tamen Rectorum eorundem Seminariorum.

Clerici habitu decenti & modesto utantur.

VT per decentiam habitus extrinseci (quemadmodum loquitur S. Concil. Trident.) morum honestatem ostendant Clerici, omnia superiorum Synodorum de habitu Clericorum decreta auctoritate huius Concilij renouantur, & specialiter prohibetur, ne comas absque causa raritatis capillorum aut caluitij, ad portentosam prolixitatem promittant; neque rubris, violaceis, ceruleis, aut alterius quam nigri coloris sutannis, pallijs, & ut vulgò vocant palendris, & curtis vestibus, præsertim in Ecclesia, ac etiam extra domum, aut pretiosis pellibus, passim sine vilo nobilis & plebeie conditionis discrimine (exceptis Prælati, & Canonicis Cathedralium & Collegiatarum insigniorum Ecclesiarum, Doctoribus, ac familiaribus Illustrissimorum Dñorum Episcoporum) utantur; aliàs quicumque Clericus comatus, post mensem à publicatione præsentis Concilij, aut clarioris nigro coloris veste, in Ecclesia, aut extra domum, curtâ & non talari veste indutus foris, nisi fortè in itinere, vel itineris procinctu, aut pretiosis pellibus, exceptis supramemoratis, apparuerit, Prælati quidem & Canonicus

cus Cathedralis & Collegiatæ Ecclesiarum, in quibus distributiones habentur, per mensem à perceptione refectio-
 tionum sit suspensus, alij verò beneficiati pœnâ decem
 marcarum puniantur, & mulctæ quæ eo nomine exactæ
 fuerint, in fabricam Ecclesiarum conuertantur. Si ve-
 rò semel correpti denuò in hoc deliquerint, etiam per pri-
 uationem officiorum & beneficiorum cõèrceri possunt,
 iuxta Concil. Trid. Sess. 14. cap. 6. de Reform.

Quomodo occurrendum sit Presbytericidijs.

FRequentatæ nuper Presbyterorum cædes, nos ad-
 monent, vt & securitati hominum Ordinis Eccle-
 siastici prospiciamus, & sacrilegijs, quibus impij
 Clericidæ suas obstringunt animas, occurramus; omnes
 & singulos Clericos præfens Synodus verbis S. Concil.
 Trid. hortatur, vt conuersatione, sermone, & scientiâ,
 commisso sibi Dei populo præeant; memores eius quod
 scriptum est: *Sancti estote, quoniam Ego sanctus sum;*
 & iuxta Apostoli vocem, *nemini dent vllam offensionem,*
vt non vituperetur ministerium eorum, sed in omnibus ex-
hibeant se sicut Ministros Dei: nihil enim Sacerdotibus
 maiorem populi amorem & venerationem conciliat o-
 pinione sanctitatis. In particulari autem, abstineant Cle-
 rici à nimia familiaritate, & longis præsertim de nocte

conuiujs, & computationibus sæcularium: nam & familiaris consuetudo contemptos plerumq; reddit quos vulgavit, & intempestiui præsertim ad pocula, tesseras, & chartas lusorias confessus, iurgijs & conuicijs proximam præbent occasionem, à quibus deinde venit ad manus, fustes, gladios, vulnera & cædes. Quodsi nihilominus Clericidium committi contingat, statutum de excommunicatione contra authores publicanda diligenter seruetur, nec non poena interdicti, ad præscriptum alterius Synodi Prouincialis Gnesnensis, sub titulo *de pœnis*, fel. record. Greg. 13. confirmatæ 8. April. 1578.

Exorcismorum vsus passim non permittendus.

EXperientia cognitum est, in locis vbi Sacerdos qui exorcismos exercet, & sine discrimine quoslibet exorcisat, habitat, ac in tota vicinia plurimos præsertim mulierculas, quas imaginatione aut alio naturali morbo laborare contingit, maleficiatas & à dæmonibus obsessas sibi videri, opinionem futilem & vanam, exorcistâ per imperitiam, aut etiam commodi & emolumentum sui causâ fouente, multiq; absurda ex occasione exorcismorum accidunt, quæ risum & cachinnos in Ecclesijs mouent, & scandala pariunt, veraq; miraculorum & super dæmonia potestatis, in Ecclesia Dei relictæ fidem.

ele-

elevant. Quare nè quisquam Sacerdotum aut Clericorū
 ram secularium, quàm Regularium, Exorcismis passim
 super eos, qui à dæmonibus obsessi, aut maleficiati esse
 putantur, absque licentia Ordinarij in scriptis obtenta
 vtatur, serió prohibet Synodus, sub poenis arbitrio eius-
 dem Ordinarij contra delinquentes decernendis. Li-
 centiam autem prædictam Illustrissimi Dñi Locorum
 Ordinarij concedere non debebunt, priusquam de Exor-
 cistarum vita, moribus, doctrina, inquiretur; exorci-
 sandi modus ac exorcismorum libri per Theologos dili-
 genter examinentur & approbentur.

De bonis Archiepiscopalibus, & Episcopalibus, ac iuribus Capi- tulorum.

Quæ olim ad conseruandam bonorum Archiepi-
 copalium integritatem, & statum, in diuersis
 Synodis constituta sunt, & sparsim in statutis
 Prouincialibus lib. I. de officio Ordinarij Anno D. 1561.
 § Deinde vt omnes lib. 5. cap. II. Epistola Pastoralis de con-
 ser. bon. & iurium Ecclesiasticorum, in Synodo Gembici-
 ana tit. de bonis mensæ, in Węzykouiana, de Reuisione bon.
 scripta reperiuntur, ea omnia præsens Concilium reno-
 uat, & omninò seruari vult, & præcipit: ac quædam alia

non

non minus vtilia & necessaria adiungens, statuit: Nè Illustrissimi & Reuerendissimi DD. Archiepiscopi & Episcopi, aut ipsorum factores, ab iniuriis ad capitula deferendis prohibeant, aut minis & verberibus deterreant subditos, nevé se de querelis eorundem subditorum à Capitulis admoneri grauatè ferant, cùm & ad Capitulorum officium pertineat, indemnitati bonorum, & subditorum Archiepiscopalium & Episcopalium providere, & Illustrissimorum DD. Archiepiscoporum & Episcoporum, existimationis conscientiaq; plurimùm interfit, pauperũ gemitum, quem aliquando diligens mutuò sibi fauentiũ familiarium cura ab auribus DD. submouet, per fidelem sui Senatus relationem exaudire, & sublatis gemendi causis comprimere.

Item statuit, nè de iniuriis præsertim grauioribus & enormioribus subditorum, vt sunt homicidia, stupra, stigmata, vnquam componatur, aut si componere expedire visum fuerit, non sine consensu & interuentu Capitulorum componatur & transigatur.

Quia verò nonnullorum Monasteriorum, præsertim eorum, quæ per Commendas à Clericis sæcularibus administrantur, fabrica prorsus est neglecta; Sacra Synodus ruinas Monasteriorum prohibere satagens decernit, vt omnes Reuerendissimi Regularium beneficiorũ Administratores & Commendatarij, aut certam Monasteriorũ ruinosorum partem emendare & restituere, aut pecuniæ

quotam, circa suas ad Monasteria receptiones, per Illustrissimos & Reuerendissimos DD. Locorum Ordinarios definiendam, pro fabrica & supellectili Ecclesiastica, ad manus Priorum quotannis tradere teneantur: qui Priores restitutorum ædificiorum sartorumq; tectorũ Monasterij curam habeant, & accepti & expensi Com mendatarijs vnà cum aliquo de gremio Cathedralis Ecclesiæ per Illustrissimum & Rñdmũ D. Loci Ordinariũ deputando, reddat rationem.

In administratione bonorum mensæ Capitularis, ac alijs iuribus Capituli, obseruetur decretum Sac. Concil. Trid. sess. 25. cap. 6. de Reform. & constitutio Gembiana cap. de Iurisd. Capituli. Prælati verò & Canonici, ac reliqui omnes beneficiati, vt bona ad Prælaturas & Præbendas, beneficiaq; sua pertinentia, vindicare, tueri, & conseruare studeant: eorumq; meliorem semper faciant rationem, ab Illustrissimis Dñis Locorum Ordinarijs moneantur, & damna ac vastitatem, si quæ culpâ & negligentia ipsorum in bonis Ecclesiasticis accidit, præstare teneantur, & per sequestrationem fructuum, qui in restaurationem bonorum desolatorum conuertantur, aut alio iuris remedio compellantur. Villarum item quæ à Mensis Archiepiscoporum & Episcoporum auulsæ, Capitularibus vel extra Capitularibus personis ad vitam, vel ad certum annorum decursum, aut ad aliud quomodocunq; limitatum tempus, concessæ sunt, reuisio de triennio

nio in triennium instituat; & si ex reuisione constiterit, possessorem seu gratialistam bonorum sibi concessorum, deteriorem fecisse conditionem, aut æstimationem damni, intra tempus ab Ordinario definiendum soluat, aut possessione moueatur.

Constitutio Wezykouiana de temerè litigantibus innouatur, & declaratur.

Constitutionem Illustrissimi olim clarissimæ memoriæ Ioannis Wezyk Archiepiscopi Gnesnensii, de temerè litigantibus, in Synodo Warsauiensi factam, innouandam & reassumendam censet, innouatq; & reassumit præsens Synodus, cum ea declaratione, ut in repentinis & subitis casibus, in quibus præsens iniuria subitam & repentinam requirit iustitiam, nec ad Ordinarium facilis est recursus, locum non habet.

De Suffragijs mortuorum.

Missas cum Vigilijs pro defunctis antiquis Constitutionibus decretas, innouat Synodus, atque singulis Trimestribus seu quartualibus, die aliquo Quatuor temporum celebri ad populum, festo non impedito institui mandat, & præcipit.

De vnione Ruthenorum pro- mouenda.

Constitutionem Macieioüianam, quæ Schismate Græco diuisam Christi Ecclesiam vnire cupit & fatagit, & ad Pastoris Pastorum votum & gloriã, Ruthenorum Ecclesiæ cum Romana Vnionem promouendam, omniq; fauore prosequendam, censuit præsens Concilium renouare, & ritus Græci Sacerdotum & Clericorum percussores in Canonem. *Si quis, &c.* incidere, nec à Confessarijs Latini ritus sine speciali Sedis Apostolicæ autoritate & licentia absolui posse declarat, iuxta tamen Iuris communis dispositionem: ac suæ Sanctitati supplicat, vt quod iam olim Romana desiderauit Ecclesia, magnoq; ad vnionem adiumento fore putatur, Calendario Gregoriano Ruthenis vti liceat.

Porrò vt quâ charitate Clerus Romanus Ruthenos vnitos complectitur, eandem ipsi Clero Romano exhibeant, monitos esse vult, monetq; Sacra Synodus, nè prærogatiuas, & iura Episcoporum, Cleriq; Romani sibi vsurpent, aut impediãt; vtq; Illustrissimorum titulis abstinẽant, torquibus aureis non nisi ad Missam vtantur, Monasticum Sancti Basilij habitum deferant, decimas Latino Clero nefas esse solui aut reddi non doceant, neq; à suis Popis doceri permittant, nec quidquam quod iuribus La-
tino-

tinorum Sacerdotum præiudicet committant. Quodsi in aliquo præmissorum vel similium deliquerint, coram Illustrissimo D. Commissario à Sede Apostolica deputando, conuenti respondere, iudicatumq; pati tenebuntur.

De Regularibus mendicantibus.

S ACROS Religiosorum cætus, magno semper vsu & subsidio Ecclesiæ fuisse, & esse fatetur & agnoscit Sacra Synodus; sed cum ex certa constantiq; omnium ferè Illustrissimorum DD, Episcoporum, Capitulorum, & Rectorum Parochialium Ecclesiarum relatione, graui cum suo dolore intellexisset, nonnullos Regularium Ecclesias & Capellas, priuatâ autoritate erigere & benedicere; nec non Missas in priuatis ædibus Laicorum legere; diuinissimum Sacramentum clam & in sinu ad infirmos deferre, vbi hæresis non grassatur; confessiones sæcularium, absq; approbatione Locorum Ordinariorû, etiam extra sui Ordinis Ecclesias, & casus necessitatis audire, Capellanos, Musicos, pennuarios seu promos & condos apud homines priuatos vtriusq; sexus, agere, ac alia forsan scandala Regularium, quæ disciplinâ Ecclesiasticam dissoluunt, Iurisdictionem Episcopalem, violant, Regularem obseruantiam tollunt, oculos & animos fidelium offendunt; nullo modo id sibi ferendum, putauit Synodus. Atq; memorati Regulares monentur.

tur, vt se intra limites Claustrorum, Institutorumq; suorum contineant, ab Iurisdictionis Episcopalis vsurpatione, & Sacramentorum, præter præscriptum Sacrorum, Canonum Concilij Trident. & Bullæ Gregorij xv. administratione, diuinissimi Sacramenti irreligiola gestatione, Missarumq; in locis priuatis celebratione, & familiaribus sæcularium cuiuscunq; conditionis, obsequijs & ministerijs desistant, & abstineant, omninòq; extra Claustra, nõ solùm delinquere, sed etiam degere caueant; aliàs Illustrissimos & Rñdissimos Dños Locorum Ordinarios, iure sibi competenti, in contra facientes, prout iuris, vsuros & processuros, Concilium denunciat: atq; ipsis Illustrissimis DD. Ordinarijs, eorum Officialibus, vt vtantur, & procedant, autoritate Sacrarum Constitutionum iniungit. Monentur etiam Rñdissimi Dñi ex Regularibus Episcopi, vt suæ Religionis habitum quisq; deferat.

De dimissis & eiectis ex Religionibus.

NE dimissi ex Religionibus & Societatibus, non habentes particularia priuilegia à Sede Apostolica, præsertim Presbyteri, qui ad titulum paupertatis ordinati sunt, mendicare cogantur, statuit sacra Synodus, nè sine grauibus causis, & autoritate ac scitu Ordinariorũ, prouisioneq; parata dimittantur, aut certè
à Re-

à Religionibus tam diu sustententur, donec illis de certa aliqua & stabiliprouisione prospiciatur; cumq; dimissionum huiusmodi prima ferè & maxima causa sit, quòd admodùm pueri, & parùm deliberata voluntate, persuasionibus varijs tempore professionis, ad emittenda vota pelliciantur, hortatur omnes Religionum & Societatum Patres, vt non nisi maturos, sponteq; suâ inductos, ad Nouiciatum admittant. Item statuit eadem Synodus, nè dimissis & eiectis ex Societate IESV, ad Cathedralium Ecclesiarum Prælaturas & Canonicatus, sine speciali S. Sedis Apostolicæ gratia, aditus pateat.

De Regularibus.

IN reliquis, quoad Regulares, cuiuscunq; Religionis; Congregationis, Societatis, & Instituti, obseruetur Constitut. sa. mem. Gregorij xv. de Exempt. priuilegijs incipien. *Inscrutabili Dei prouidentia.*

Calices aurei ab Archiepiscopis & Episcopis, Ecclesijs Cathedralibus dandi.

AVreum calicem, Illustrissimi DD. Archiepiscopi, Gnesnensis, Leopoliensis, & Cracouiensis, Vladislauiensis, Posnaniensis, & Plocensis, Luceoriensis Episcopi,

scopi, suis se Ecclesijs daturus, & donaturus Synodaliter promiserunt: quorum exemplum, etsi Successores etiam sequuturos, dictosq; calices liberaliter daturus & donaturos, minimè dubitet Synodus; tamen vt largitatis gloriam etiam obedientiæ merito cumulent, autoritate presentis Concilij statuitur, vt memorati Illustrissimi Dñi in primo statim ipsorum ad Ecclesiam ingressu, promissos calices dent, & dare teneantur. Reliqui verò Reuerendissimi Russiæ Episcopi, qui tenuiores habent redditus, ad similem, quantum rationes eorum patiuntur, liberalitatem inuitantur.

Ne Regularia beneficia à Secularibus Clericis sine autoritate Sedis Apostolicæ occupentur.

PRæcipiti cupiditate Secularium Clericorum praua, & Sacris Canonibus damnata consuetudo sensim introducitur, vt beneficia Regularia, priuatâ autoritate, & antequam administrationis & Commendæ literæ expediantur, occupent: cui corruptelæ maturè obuiare cupiens Synodus, pœnas cap. Auaritiæ in 6, & Statuti Prouincialis lib. I. de Electione, contra tales, ad executionem deduci vult, & vt deducantur, ab Ordinarijs requirit, & exigit, sub pœna interdicti ab ingressu in Ecclesiam.

Bona Ecclesiastica Iudæis non arendentur.

Indignum est Iudæis subijci Christianos; quare probare non potest nec debet Synodus, quòd nonnulli Illustrissimorum DD. Episcoporum Episcopatum suorum bona Iudæis locantes & arendentes, suum in subditos Christianos imperium & iurisdictionem eis communicent, atq; adedò totaliter in eosdem transferant, ac vt ab eiusmodi locationibus & arendis prorsus abstineant, & omni in posterum commercio caueant, monet eosdem. Sacra Synodus.

In correctione Cleri ordo iuris seruandus.

Grauitè accepit Synodus, quòd aliqui Illustrissimorum DD. Episcoporum, ad extremas Clericorum etiam Prælatorum, & Canonicorum Cathedralium & Collegiatarum, pœnas præcipitanter, & non seruato iuris ordine, proflire præsumant; atque vt in posterum in corrigendis Clericorum excessibus gradus Conc. Frid. seruentur, innouat statutû lib. 5. cap. 10. vtq; liber & securus ad iudicia cuiq; Clericorum sit accessus, ab omni specie minarum, & terroris abstinere debent

F bunt

bunt Illustrissimi Locorum Ordinarij, nec vllum nisi legitime conuictum pro modo excessus punient. Prælatos autem & Canonicos Ecclesiæ Cathedralis, etiam si alia beneficia extra Ecclesiam Cathedralē habeant, in personibus, sine adiunctis Capitularibus, iuxta cap. 6. sec. 5. de Reform. non iudicent: in realibus autem & circa aliorum beneficiorum officia delictis, quāuis absq; adiunctis iudicari poterint: tamen vt non nisi coram ipsismet Ordinarijs, aut ipforum Officialibus Generalibus, & quidem circa Ecclesias Cathedralēs respondeant, præsentī indulgetur Decreto. Quod si Illustrissimi Dñi Locorum Ordinarij, non seruato iuris ordine aut formā præscriptā, contra Clericos præsertim Prælatos & Canonicos Ecclesiæ Cathedralis processerint, in Synodo Prouinciali causam dicere, & poenam arbitrio eiusdem Synodi subire teneantur.

Prælati inferiores non residentes habeant suos Vicegerentes.

Non sine magna cultus Diuini diminutione, & boni in Ecclesijs præsertim Cathedralibus ordinis neglectu, ac suppellectilis Ecclesiasticæ iactura aut periculo, accidit, quod Prælati, qui suis Prælatoris inferioribus certa Vicariorum regendorum, scholæ dirigendæ, sacre suppellectilis seruandæ, curam habent annexam,

xam, & ipsi non resideant, & qui ipsorum vices ex usu & necessitate Ecclesiarum obeant, neminem sufficient; quare vt qui eiusmodi Prælaturas obtinent, in absentia sua, per Vicariam alicuius ex Confratribus operam, officiorū suorum partes exequantur & absoluant, præsentī Synodo monentur & iubentur, sub pœna sequestrationis certæ partis fructuum, arbitrio Ordinarij, ex præbendis ipsorū detrahendæ; ita tamen vt Prælati abesse non possint, nisi ex causis iuxta præscriptum Sacrorum Canonum, & Sac. Concil. Trid. ac Constitutionis san. mem. Urbani VIII. super residentia Episcoporum.

Processus per negligentiam obtenti quomodo tollendi.

Solent nonnunquam super bonis Archiepiscopalibus & Episcopalibus processus, per meram factorum negligentiam, obtineri, qui deinde aliter, quàm aut iuratis Capitularium ignorantibus, aut pecuniarijs pœnis, tolli non possunt; cùm autem vix contingere possit, vt desuper nihil omninò ad Capitula notitiæ peruenerit, pecuniæ potius iacturâ, quàm conscientiæ famæq; discrimine, dictos processus tollendos esse censuit Synodus.

Interceptores in Iudicijs causarum quomodo puniendi, & causæ ex Iudicio Tribunalitio non auocandæ.

Magno incommodo & iactura litigantium, nonnulli Clerici causas ad vltimum Iudicij gradum deductas, & supremam sententiam expectantes, intercipiunt, & temporaneis inscriptionibus, aut alijs instrumentis in fraudem confectis, productis, litem propè finitam inchoare compellunt. Quare vt & rationibus litigantium consulatur, & dolosa interuenientium, temeritas & audacia reprimatur, statuit sacra Synodus, vt quicumq; Clericorum causam in Iudicio agitari coeptã, fraude & dolo interceperit, litemq; suam fecerit, carceri per integrum semestre mancipetur, & exinde dimissus ex Diocesi etiam proscribatur. Non sine magno præiudicio Cleri, nonnunquam causæ in Iudicium Tribunalitium per appellationem deuolutæ, ad officium Illustrissimorum Dominorum Ordinariorum auocari solêt; quod nè in posterum fiat, & cuiusuis iustitiæ non impediat, seriò prohibet Synodus.

Inhibitiones à Iudicibus appellationum iuxta præscriptũ iuris extradendæ.

Cùm.

Cum omnes Archiepiscopi & Episcopi, Diocessanorum suorum sint iudices Ordinarij, nec eorū Jurisdictio vlllo modo imminuenda, turbanda, & impedienda sit, statuit sacra Synodus, ac inuiolabiliter obseruari vult, nè Iudices appellationum, Inhibitiones, nisi visis Actis primæ instantiæ, & iuxta formā in Concil. Trid. & à Clemente VIII. sess. 24. cap. 20. de Reforma. præscriptum, ex Cancellarijs suis edi, & extradi iubeant, aut permittant; & aliter editis Inhibitionibus, impunè non pareatur. Acta autem Notarius Iudicis, à quo intra decem dies extradere teneatur, alioquin Iudex, ad quem vlteriùs procedet,

Incorporationes Ecclesiarum Parochialium ad Regulares.

Cum incorporationes Ecclesiarum Parochialium Regularibus Ecclesijs, plurimùm & Jurisdictioni Episcoporum derogent, & curam animarum reddant neglectiorem; supplicandum censuit Synodus Regiæ Maiestati, nè dictis Parochialium iurispatronatus sui incorporationibus, consensum suum præbere, & iurispatronatus donare cuiquam dignetur.

Atque ne curam animarum vllatenùs negligi contingat, Ecclesias Parochiales iurispatronatus quorum-

cunq; Sæcularium Regularibus vniendi, nullam deinceps potestatem habeant Ordinarij.

Limites inter Vilnensem & Smolenscensem Diœcesim designandi.

Purimum interest diuersas Diœceses certis finibus distingui, quare vt Illustrissimus Dñus Episcopus Vilnensis, suam Vilnensem à Smolenscensi Diœcesi dislimitari permittat, curet, & faciat, authoritate Synodi monetur; atque ad limites dictis Diœcesibus ponendos, Illustrissimus Dñus Episcopus Samogitiæ cum Capitularibus ex Capitulis, tam Vilnensis, quàm Smolenscensis Ecclesiarum, deputatur.

De Suffraganeis, Culmensi, Præmilienſi, & Camenecensi.

Spplicat præsens Synodus Sanctitati suæ, vt in erectione & expeditione Suffraganeatum, Culmensis, Præmilienſis Ecclesiarum, ob amplitudinem earum Diœcesum, non difficilem se præbeat.

Causæ

Causæ Decimarum inter Clericos & Regulares, intra fines Regni decidantur.

NE Ecclesiæ præsertim Parochiales debitis fraudentur obsequijs, & pauper Clerus diuturnis ac imparibus vexetur exhauriatque impensis, supplicat Synodus suæ sanctitati, vt Causæ & lites inter Clerum sæcularem & Regularem, maximè ratione Decimarum in Iudicium deductæ, intra fines Prouinciæ decidantur, saluâ tamen appellatione ad Sedem Apostolicam.

De Vfuris.

GRaui cum suo dolore referri audiuit Synodus, nonnullos etiam Ecclesiastici Ordinis, atq; adeò Regularis obseruantia homines, foenori dare pecuniam, & merè ex mutuo, prohibita & damnata, eaq; non exigua lucra, sine vllò conscientia scrupulo, pacisci & quærere; necessarium igitur censuit Synodus, omnes Christifideles admonere, Vfurarios grauissimo peccato, & à quo absolui non possunt, nisi restituerint, quidquid ultra sortem acceperint, sese obstringere; & si manifesti fuerint, ab Altari repelli, ac nisi resipiscant excommunicatos denunciari, ac demùm, Ecclesiasticâ priuari sepulturâ,

turâ, à sacris Canonibus iuberi & decerni, quas pœnas vsuris & vsurarijs, & vetera Prouincialia statuta proposuerunt, & præsens proponit.

Ne autem per ignorantiam animas fidelium grauius peccatorum & censurarum vinculis onerari & alligari contingat, ea peccatorum genera, in quibus & lapsus est procliuor, & animaduersio Ecclesiæ rigidior, sæpius animis & memoriæ imprimere & inculcare conuenit. Quare Capitula Concil. Trident. sess. 22. cap. II. sess. 25. cap. 20. *contra occupantes quomodocunq; bona &c.* & sess. 24. cap. 8. *de Concubinarijs*, & Statuta Prouincialia *de foro competenti*, De vsuris & sortilegijs, Dominicâ primâ Aduentus, & Quadragesimæ, ac Bullam Coenæ Domini, in Cathedralibus, Collegiatis, Parochialibus, & Regularibus Ecclesijs, publicari, mandat & præcipit Synodus, iuxta decretum Sac. Congregationis negotijs Episcoporum præpositæ.

Librorum approbatio, & Bibliothecarum reuisio.

DE non imprimendis absq; reuisione & approbatione libris, ac reuidendis ad minùs semel in anno Bibliothecis, Bibliopolisq; suspectos & hæreticos libros vendentibus, renouantur antiqua Prouincialia statuta Anni 1402. *de officio Ordinario; in lib. 1. & lib. 4. titulo de Hæreticis lib. 5. cap. 25. & 27.* Cum

Cùm autem Excellens Dñus Andreas Petricouius I.V. D. libros ad vsum Ecclesiarum necessarios, quorum magna est iam penuria, Rituale siue librum Agendorũ, Psalterium, & Constitutiones Synodales, operã sumptuq; suo impresserit, ac Antiphonarij editionem in dies promittat, indemnitati ipsius præcauendo, præsens Conciliũ prohibet, nè præter eius voluntatem & licentiam, vlli Typographorum prædictos libros, vel eorum compendia, imprimere, & Bibliopolarum diuendere, ad futuram Synodum Prouincialem, liceat. Quod si quis Typographus memoratos libros, aut eorum compendia, sub cuiuscunq; titulo Typis mandare, aut Bibliopola vendere, in quacunq; Regni Poloniae & Magni Ducatus Lithuaniae Dioccesi, absq; speciali præfati Andreae Petricouij permissu in posterum præsumpserit, poenis in Constitutione Wezykouiana Petricouiae sancitis, auctoritate præsentis Decreti, subiaceat.

Ne Clerici Seculares Regularibus Missam in suis Ecclesijs cantantibus ministrare audeant.

INter singularia & propria tam Secularium quàm Regularium Ecclesiarum decora & ornamenta, etiam hoc numerari potest & debet, vt sui quisq; Ordinis Mi-

nistris circa officia Diuina vtatur; quare quemadmodum in Ecclesijs secularium sacrificanti solenniter seculari Sacerdoti ministri non assistant Regulares, ita in Ecclesijs Regularium cantanti Missam Regulari ministrare non audeant Clerici seculares, absq; licentia Loci Ordinarij vel Officialis, idq; sub poena suspensionis ab exercitio Ordinum ipso facto incurrenda.

De absentibus à Synodo.

Quamuis poenæ contra absentes, tam in Comitibus proximè præteritis, quàm Synodo præsentis, iuxta Constitutiones præteritarum Synodorum, præsertim Wezykouianæ in Synodo Varsouicensi sancitæ, decernendæ essent; benignius tamen cum illis procedens præsens Synodus, easdem ipsis indulgit & condonauit: nihilominus tamen Constitutionibus supra recensitis in nouatis, reassumptis, ac in suo robore & vigore, auctoritate Concilij præsentis, conseruatis, roboratis: cum eaq; declaratione, quod si deinceps Illustrissimi & Rndissimi DD. Archiepiscopi & Episcopi à Comitibus & Synodis, Reuerendissimi verò DD. Abbates à Synodis abfuerint, causasq; absentia legitimas iuramento probandas non dederint, & Nuntios non solum ad comparandum, sed etiã recipiendum & approbandum ea quæ in Synodis constituentur & decernentur, non miserint, sciant poenas in-

Con-

Constitutione Wezykouiana expressas sibi irremissibiliter soluendas fore; ad quod officium Instigator Synodalter deputabitur. Insuper si quem ordine inuerso vocatum fuisse, vel debito in loco non sedisse, sententiam tulisse, selsionibus interfuisse, & alios quoscunq; actus Synodo durante fecisse contingit, nulli propterea præiudicium aliquod generari, aut nouum ius acquiri debere, declarat Synodus.

Porrò nè Reuerendissimi DD. Episcopi & Capitula, vllum absentia suæ prætextum, aut indictæ Synodo contradicendi causam, vel occasionem habeant, Constitutionem Rñdissimi olim Ioannis de Lasco Archiepiscopi Gnesnensis, quâ modus indicendæ Synodi præscribitur, Sacra Synodus reassumendam censuit, & reassumit.

Deputati ad reuidentas & corrigendas Constitutiones.

CVM nonnullos Illustrissimorum & Reuerendissimorum Dominorum Episcoporum, vrgentibus & legitimis ex causis, abitu Varlauiâ maturare necesse foret, nec ea quæ Synodalter constituta sunt relegere, & emendare liceret, Illustrissimos & Reuerendissimos DD. ANDREAM SZOLDRSKI Posnaniensem, ALEXANDRYM TRZEBINSKI Præmisslicñ, ALEXANDRYM SOKOLOWSKI Kijouieñ, ANDREAM

LESZCZYNSKI Camenecensem, Episcopos, Illustrem
& Adm̄ Rēdos ALEXANDRVM GLEBOCKI Ar-
chidiaconum, SIGISMVMDVM CIELECKI Canoni-
cum Ecclesiæ Metropolitanæ Gnesnensis, IOANNEM
TARNOWSKI Archidiaconum Cathedralis Cracouien̄
Capitulorum, Nuncios ad reuidentas, & ex mente Sy-
nodi corrigendas Constituciones, vnanimi consensu Sy-
nodus deputauit.

Andreas Szoldrski
Episc. Pofnaniē.

Alexander Trzebinski
Episcopus Præmissiē.
Vice Cancell. Regni.

Alexander Glembocki
Archidiac. Gnesuē.

Sigismundus Cielecki
Præpos. Pofnaniē.

Alexander Sokolowski
Episcopus Kijouien.

Andreas de Lesno
Leszczyński Episc.
Camenecensis.

Ioannes Tarnowski
Archidiac. Crac.

*Et ego Adamus Casimirus olim Simonis Oporowicz Archidiacesti Gne-
snen̄s Presbyter, sac̄ ā Authoritate apostolicā publicus atq; Curia Il-
lustriſſimi & Reuerendissimi Domini D. MATTHIÆ LVBIEWSKI Dei
& Apostolica Sedis gratiā archiepiscopi Gnesnē & Actorum Synodaliū
Notarius, superscriptis omnibus Decretis, dum sic agerentur interfui, eaq;
fieri vidi, audiui scripsi, & ex Protocolo Actus & originalibus descriptis,
ac cum eisdem collationata & auscultata fideliter signo, nomine & cogno-
mine solitis in fidem præmissorum communiui, rogatus & requisitus.*

MATTHIAS LUBIENSKI

Dei & Apostolicæ Sedis gratiâ
 ARCHIEPISCOPVS GNESNENSIS,
 Legatus Natus, Regni Poloniæ
 Primas primusq; Princeps.

Niuerſis & ſingulis, præſentia Decreta & Conſtitutiones Synodi Prouincialis inſpecturis, lecturis, & audituris, notum facimus & atteſtamur, Reuerendum Dominum Adamum Caſimirum Oporowicz eſſe publicum & Actorum Synodalium fuiſſe Notarium, eiusq; ſcriptis & Inſtrumentis ſemper & ubiq; debere fidem adhiberi. In quorum omnium fidem eaſdem manu Noſtrâ ſcripſimus & Sigillo communiri iuſſimus. Datum in Palatio Noſtro Skwiernieuienſi die Vigefimâ primâ Martij, Anno Domini Milleſimo Sexcentefimo Quadrageſimo quarto.

Matthias Lubieński
 Archiepiſcopus Gneſneſi.

A P P R O B A T I O.

OS PETRVS ALOYSIVS Tituli S. Martini
in Montibus S. R. E. Presbyter Cardinalis
CARAFA nuncupatus, nomine Sacræ Con-
gregationis Eminentissimorum Cardinaliũ
Concilij Tridentini Interpretum, Fidem facimus & at-
testamur, Decreta Synodi Prouincialis Gnesnensis in hoc
libello descripta paginarum numero Triginta Trium:
quarum prima incipit, Acta & Constitutiones; vltima
verò desinit, Matthias Lubienski Archiepiscopus Gne-
snensis, Locus sigilli, fuisse, vt supra ab eadem S. Con-
gregatione Concilij emendata, recognita, atq; approba-
ta, eorundemq; Decretorum originale apud eandem
Sacram Congregationem remansisse. In quorum fi-
dem has propria manu subscripsimus, & ab Infra scripto
eiusdem S. Congregationis Secretario subscribi, Sigilliq;
Nostri impressione muniri mandamus. Datum Romæ
dic x. Decembris M. DC. XLV.

Petrus Aloysius Cardinalis Carafa.

Franc. Paulinus S. C. C. S.

Sequuntur

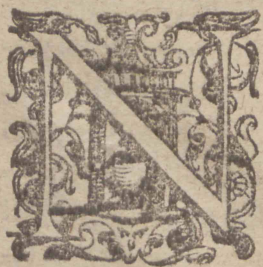
BREVIA APOSTOLICA,
& Decreta, Episcopos & Clerum
Regni Poloniae & M. Duc. Lithuaniae
concernentia.

B R E V E

De soluendis Decimis per Re-
gulares.

INNOCENTIVS PP. X.

AD FVTVRAM REI MEMORIAM.

Vper pro parte Venerabilium
Fratrum, Archiepiscoporum, & Epi-
scoporum, nec non dilectorum Filio-
rum totius Cleri Regni Poloniae, per
dilectum etiam filium Matthaeum Io-
annem Iudicki Archidiaconum Po-
meraniae nuncupat, in Ecclesia Vladislauicn, eiusdem
Cle-

Cleri in Romana Curia Agentem, quod aliàs & sub die decima septima Iunij, Anni proximè præteriti, M. DC. XXXXV. in causa Decimarum eiusdem Regni, à Venerabilibus etiam Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, Sacri Concilij Tridentini Interpretibus, emanauit decretum, quod Nos subinde, sub die xxxi. Mensis Iulij, eiusdem Anni, in Consistorio nostro secreto approbauimus, tenoris qui sequitur, videlicet. In causa Decimarum Regni Poloniæ, Die xvii. Iunij M. DC. XXXXV. Sacra Congregatio Eminentissimorum Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum, iterum atq; iterum, auditis Regularibus, & præcipuè Patribus Societatis Iesv, eorumq; Iuribus, & priuilegijs maturè discussis, censuit, ab eisdem Patribus, & alijs Regularibus, soluendas esse Parochis, & alijs Beneficiatis Regni Poloniæ decimas, quæ soluebantur à Laicis, priusquam bona in ipsorum Patrum, & aliorum Regularium proprietatem fuerunt translata; firmis tamen remanentibus transactionibus desuper factis. Quod decretum emanauit, præuiâ exhibitione factâ, ab ipsis Patribus, cui etiam Decreto postea consenserunt, prouti & Agens Cleri Regni Poloniæ, Die verò xxxi. Iulij M. DC. XXXXV. Sanctissimus Dominus Noster, Eminentissimo Cardinali Præfecto referente, in Consistorio approbauit. Cùm autem sicut eadem expositio subiungebat, exponentes præfati decretum præinsertum, quo firmius subsistat, & exactius obser-

obseruetur, Apostolicæ Nostræ Confirmationis patrocini-
 nio communiri summoperè desiderent. Idcirco Nos
 eisdem exponentes specialibus fauoribus & gratijs pro-
 sequi volentes, & eorum singulares personas, à quibusuis
 Excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq;
 Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, à lûre vel ab
 homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus
 quomodolibet innodatae existunt, ad effectum præsen-
 tium duntaxat consequendum, harum serie absoluentes,
 & absolutas fore censentes, Supplicationibus illorum no-
 mine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, De-
 cretum præinsertum Apostolicâ authoritate tenore præ-
 sentium confirmamus, & approbamus, illiq; inuolabi-
 lis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus, & omnes ac
 singulos, tam iuris quàm facti defectus, si quo desuper
 quomodolibet interuenerint, supplemus, saluâ tamen
 semper authoritate Congregationis eorundem Cardina-
 lium, decernentes, præsentis Literas validas, firmas, &
 efficaces, existere & fore, suosq; plenarios & integros ef-
 fectus sortiri, & obtinere, & ab omnibus & singulis, quos
 illæ concernunt, inuolabiliter & inconcussè obseruari,
 sicq; per quoscunq; Iudices ordinarios & delegatos, etiam
 causarum Palatii Apostolici Auditores, iudicari & desi-
 niri debere, ac irritum & inane, si secùs super his à quo-
 quam quâuis authoritate scienter vel ignoranter conti-
 gerit attentari.

Quocirca Dilecto filio Nostro, & Sedis

H

Apo:

Apostolicæ in eodem Regno pro tempore commoranti Nuntio, per præsentem committimus & mandamus, quatenus ipse, per se vel alium, seu alios, præsentem Literas & in eis contenta, quæcunque, ubi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte exponentium præfatorum, seu alicuius eorum desuper requisiti fuerint, solenniter publicatis, eisq; in præmissis efficacis defensionis præsidio assistens, faciat, auctoritate Nostra illos præmissorum omnium, commodo & effectu pacificè frui, & gaudere. Non permittentes, illos desuper à quoquam quâuis auctoritate, quomodolibet molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes, per censuras & poenas Ecclesiasticas, aliaq; opportuna iuris & facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisq; super his habendis, seruatis Processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggrauaſi. Inuocato etiam ad hoc, si fuerit opus, auxilio brachij secularis. Non obstantibus, quatenus opus sit, felicis recordationis Bonifacij Papæ VIII. Prædecessoris Nostri, de vnâ, & in Concilio Generali edita de duabus dietis, dummodò ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium in Iudicium non trahatur, alijsq; Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, nec non ipsius Societatis, aliorumq; Regularium Ordinum, etiam Iuramento, Confirmatione Apostolicâ, vel aliâ quâuis firmitate, roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoq; & indultis, & literis

Apo-

Apostolicis, ipsi Societati, alijsq; Regularibus Ordinibus, seu Institutis præfatis, illorumq; Domibus etiam Professis, Collegijs, Monasterijs, & alijs locis Regularibus, sub quibuscunq; verborum tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsq; efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusq;, & alijs decretis in genere, vel in specie, in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus & singulis, etiam si de illorum eorumq; totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idẽ importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret; illorum omnium & singulorum, tenores præsentibus pro plenè & sufficienter expressis habentes, illis alijs in suo robore permanens, ad præmissorum effectum specialiter, & expressè derogamus. Cæterisq; contrarijs quibuscunque. Datum Romæ apud Sanctũ Petrum sub Annulo Piscatoris, Die 21. Februarij M. DC. XXXVI. Pontificatus Nostri Anno secundo.

M. A. Maraldus.

B R E V E

De publica Sanctissimi Sacramenti expositione, & Processionibus cum eodem per Regulares faciendis.

INNOCENTIVS PP. X.

Ad futuram rei memoriam.

Liàs à Venerabilibus Fratribus Nostris Sac. R. E. Cardinalibus, Sacri Concilij Tridentini Interpretibus, emanârunt decreta tenoris sequenti, videlicet. Sacra Congregatio, Eminentissimorum Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum, sapiùs censuit, non licere Regularibus, etiam in proprijs Ecclesijs Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentũ publicè adorandum exponere, nisi ex causa publica, quæ sit probata ab Ordinario, ex causa autem priuata posse, dummodò dictum Sacramentum, à tabernaculo non extrahatur, & velatum remaneat, ita vt ipsa hostia videri non possit. Sacra Congregatio Eminentissimorũ Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum sapiùs censuit, Processionem tantũ SS. Corporis Christi solennem, debere Episcopũ permitttere, vt Regulares extra Claustrũ
per

per viam Ecclesiæ Monasterij, seu Conuentus contiguã, possint habere. Sacra Congregatio Eminentissimorũ Cardinalium Concilij Tridentini Interpretũ, sæpius censuit, Regularibus & Confraternitatibus in Ecclesiis Regularium esse permissum, intra eorum Ecclesias, & Claustra tantũ Processiones facere, & non extra; si verò Ecclesiæ Claustro careant, eisdem Regularibus, & Confraternitatibus, licere processiones facere, intra ambitũ duntaxat earundem Ecclesiarum, hoc est propè muros Ecclesiæ, siue exeundo à ianua Ecclesiæ, & intrando per aliam, siue per eandem ianuam, & semper propè muros Ecclesiæ, & non extra dictum ambitum, nisi de licentia & consensu, & cum Cruce Parochi. Non obstantibus quibuscunq; consuetudinibus, vel præscriptionibus etiam immemorabilibus, ac priuilegijs, exceptis tantũ Priuilegijs Apostolicis, Sacro Concilio Tridentinò posterioribus, contrarium desuper disponentibus. Cũ autem, sicut Nobis nuper pro parte Venerabilium Fratrum Archiepiscoporum & Episcoporum Regni Poloniae expositum fuit, ea firmiora sint, quibus Apostolicæ Confirmationis robur accedit, & propterea dicti Archiepiscopi, & Episcopi, quò decreta huiusmodi, & contenta in illis exactius in eorum Ciuitatibus & Dioccesibus, obseruentur, autoritate Nostrã confirmati, summoperè desiderent. Nos inuiolabili eorundẽ Decretorum obseruantia, quantum cum Domino possumus consulere, dictosq; Archie-

piscopos & Episcopos specialibus fauoribus, & gratijs
 prosequi volentes, & eorum singulares personas, à qui-
 busuis Excommunicationis, suspensionis, & interdicti,
 alijsq; Ecclesiasticis sententijs, censuris, & poenis, à iure
 vel ab homine quâuis occasione vel causâ latis, si quibus
 quomodolibet innodatae existunt, ad effectum præsen-
 tium duntaxat consequendum, harum serie absoluentes,
 & absolutas fore censentes, supplicationibus illorum no-
 mine, Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati. De-
 creta præinserta cum omnibus & singulis contentis in
 illis, Apostolicâ authoritate tenore præsentium confir-
 mamus, & approbamus, illisq; inuiolabilis Apostolicæ
 firmitatis robur adiicimus, ac omnes & singulos tam iu-
 ris quàm facti defectus, si qui desuper quomodolibet in-
 teruenerint, supplemus, illaq; ab omnibus & singulis, ad
 quos spectat, & spectabit, quomodolibet in futurum in-
 uiolabiliter, obseruari præcipimus & mandamus, saluâ
 semper authoritate præfatæ Congregationis Cardinaliû.
 Decernentes sic & non aliter, in præmissis, per quoscunq;
 Iudices Ordinarios & delegatos, etiam causarum Pala-
 tii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de
 latere Legatos, iudicari & definiri debere, ac irritum &
 inane, si secus super his à quoquam quauis authoritate,
 scienter, vel ignoranter contigerit, attentari. Non ob-
 stantibus Apostolicis, ac in vniuersalibus Prouincialibus
 que & Synodalibus Concilijs editis generalibus vel spe-
 cia-

cialibus Constitutionibus, & ordinationibus, nec non quibusvis etiam Iuramento, confirmatione Apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, & consuetudinibus, & aliis quæ in præinsertis decretis decernuntur non obstare. Quibus omnibus & singulis illorum tenores præsentibus pro plenè & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore per mansuris, ad præmissorum effectum duntaxat specialiter & expressè derogamus, cæterisq; contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, Die xx. April. M. DC. XXXV. Pontificatus Nostri Anno Primo.

M. A. Maraldus.

L I T E R Æ

Ab Eminentissimo Petro Aloysio
Cardinali Carafa, ex parte Metropolitanani per
Illustrissimum & Rñdñum D. Episcopum
Varmiensem eligendi, ad Illustrinimum
Nuntium Apostolicum directæ.

Erillustri & Reuerendissime Dñe, vti Frater.
Cùm S. Tridentini Concilij Decretis cap. 2.
sess. 24. de Reform: caueatur, vt Episcopi qui
nulli Archiepiscopo subiiciuntur, aliquem
vicinum Metropolitanum semel eligant, in cuius Syno-
do

do Prouinciali cum aliis interesse debeant, quæ ibidem ordinata fuerint, obseruaturi, Ampl: Tua efficiet, vt Episcopus Varmiensis, iuxta præsentis decreti formam: Metropolitanum sibi eligat, in cuius Prouinciali Synodo cum aliis interfit. Cùmq; Archiepiscopus Gnesnē vicinior esse perhibeatur, omni iure videtur, is ab eo eligendus; præstabit id Ampl: Tua, pro consueta pietate & vigilantia sua, quem de cætero incolumem diu postulamus.
Romæ die 13. Iunii 1646.

Amplitud: Tuæ

vti Frater studiosus

Petrus Aloysius Cardinalis Carafa.

Gratis etiam quoad scripturam.

Franciscus Paulinus S. C. C. Secretarius.

A tergo.

Perillustri & Reuerendissimo Domino vti Fratri, Dño Archiepiscopo Adrianopolitano Nuntio Apostolico.

DECLA

DECLARATIO

SANCTÆ SEDIS APOSTOLICÆ,
 Ex parte Gratiarum per Illustris-
 simos Dominos Archiepiscopos & Episco-
 pos Regni, personis Capitularibus beneme-
 ritis dari solitarum, per Illustrissimum &
 Rñdissimum D. Nuntium Apostolicum
 feliciter modernum facta.

IN nomine Domini, Amen. Die vigesimã
 tertia Iulii 1646. Cracouiã. Coram Illu-
 strissimo & Rñdissimo Domino D. Ioanne
 de Torres Romano Dei & Apostolicæ Sedis
 gratia Archiepiscopo Adrianopolitano S. D. N. D. IN-
 NOCENTII Diuina prouidentiã Papæ X. Prælato Do-
 mestico & Assistente, ad Serenissimum VLADISLAVM
 IV. Poloniæ & Sueciæ Regem potentissimum, cum fa-
 cultatibus Legati de Latere Nuntio Apostolico. Com-
 parens Perillustris & Adm̃ R. D. Ioannes Matthæus Iu-
 dicki Archidiaconus Pomeraniæ Gnesneñ Canonicus, &
 S. R. M. Secretarius, & pro Confirmandis Actis Synodi
 Prouinciæ Gnesneñ ad S. D. N. deputatus Nuntius, ac
 Venerabilium Capitulorũ Regni specialis Mandatarius,
 expo-

exposuit se S. D. N. nomine & pro parte Capitulorum
 Metropolitanæ, & Cathedralium Regni huius supplices
 libellos porrexisse, quatenus Sua S. benignè & paternè
 Capitulis prædictarum Cathedralium providere digna-
 retur, declarando Constitutionem sanctæ mem: Urbani
 VIII. super præseruatione Iurium Ecclesiarum, quintâ
 Iunij 1641. editam, Regni huius Capitula non asficere,
 obtinuisseq; negotium hoc declarationis expedien, per
 Sac: Eminentissimorum DD. Cardinalium Sac: Concil:
 Trid: Interpretum Congregationem, Suæ Illustriss: Cels:
 committi, prout commisit per literas, quas hîc exhibet
 & producit tenoris sequentis, videlicet. Foris. Perillu-
 stri & Rndissimo Domino vti Fratri, Dño Archiepiscopo
 Adrianopolitano Nuntio Apostolico in Regno Poloniae.
 Varsauiam, Locus Sigilli. Intus verò, Perillustris &
 Rndissime Dñe vti Frater. Remissa à S. D. N. ad hanc
 Sac: Congregationem Eminentissimorum Cardinalium
 Concil: Trident: Interpretum, petitio Capitulorum Ec-
 clesiarum Cathedralium istius Regni, pro declaratione
 obtinenda, quod per Constitutionem S. mem: Urbani
 Papæ VIII. super præseruatione iurium Ecclesiarum edi-
 tam quintâ Iunij 1641. incipien. Romanus Pontifex
 non censeatur derogatum antiquissimæ consuetudini, vl-
 tra ducentos annos eiusdem Regni, quòd Episcopi, vel alij
 Prælati possint Canonicis & personis Capitularibus bene-
 meritis de eorum Ecclesijs vel personis, quædam bona

consueta concedi, de proprijs Mensis, ad vitam ipsarum personarum concedere, non requisito beneplacito Apostolico, sed de Capitulorum tantum consensu. Eminentissimi Patres Amplitudini Tuæ significari censuerunt, ut verificatis expositis, nimirum, quod à ducentis & amplius annis consueverint per Episcopos & Archiepiscopos de consensu Capitulorum fieri concessiones supradictorum bonorum, quæ concedi fuit consuetum ad Mensas Episcopales & Archiepiscopales spectantium, obtinentibus dignitates aut Canonicatus ad eorū vitam, quodque dictum solitum non fuerit alternatum, & concurrant seruitia per eosdem ut præmittitur præstita ipsis Ecclesijs. declararet Constitutionem prædictam huiusmodi concessionibus non obstare. Et Deus Ampl: Tuam propitiam tueatur. Romæ die 5. Maij 1646. Ampl: Tuæ uti Frater studiosus Petrus Aloysius Cardinalis Carafa, Franciscus Paulutius S. C. C. Secretarius. petens ad executionem debitam prædictæ Commissionis procedi. Et Illustrissimus ac Reuerendissimus D. Nuntius Apostolicus antedictus, prædictas Commissionis literas omni quâ decuit reuerentia recepit, & obtulit se ad earundem executionem devenire Varſaviæ, quatenus requisita omnia in dictis literis contenta sufficienter iustificentur. Varſaviæ Die 24 Septembris 1646. Coram quo supra comparens supradictus D. Iudicki, & nomine Capitulorum Regni instetit pro executione dictarum literarum, prout supra,

produxitq; ex Actis Capitulorum, Gnesneſi, Cracouieſi,
 Vladiffauieſi, Poſnanieſi, & Ploceſi, quædam Inſtrumen-
 ta authentica conceſſionum, diuerſis perſonis Capitulari-
 bus à ducentis ab hinc annis, per diuerſos Illuſtriſſimos &
 Rñdiſſimos DD. Archiepiſcopos & Epicoſos Regni, ſine
 beneplacito Apoſtolicò factarum, petens ea admitti, pro
 veris recognoſci, & ad declarationem iuxta tenorem di-
 ctæ Commiſſionis procedi, omni meliori modo. Et
 Illuſtriſſimus ac Rñdiſſimus D. D. Nuntius Apoſtolicus
 & in Cauſa Iudex deputatus, viſis, lectis, ac benè truti-
 natis prædictis Inſtrumentis, vt ſupra productis, & acce-
 pta ſufficienti informatione verbo & per Epiſtolas, tam
 ab Illuſtriſſimo & Rñdiſſimo Dño Primate Regni huius,
 quàm ab Illuſtriſſimis & Rñdmiſ DD. Cracouieſi, Po-
 ſnanieſi, Ploceſi, alijsq; Epicoſis Regni, ſibi communi-
 catas, ſuper eo, videlicet, quod à ducentis & ampliùs an-
 nis conſueuerint per Illuſtriſſimos & Rñdmiſ Archiepi-
 ſcopos & Epicoſos Regni de conſenſu tantùm Capitu-
 lorum, non adhibito beneplacito S. Sedis Apoſtolicæ, in-
 tuitu meritorum & ſeruitiorum, conceſſiones bonorum,
 Decimarum, quæ vulgariter gratiæ nuncupantur, fieri
 & quod hucusq; continuè ſine vlla alteratione concu-
 rentibus ſeruitijs obtinentiù, prædictæ conceſſiones fiant,
 prædictam huiusmodi Conſtitutionem S. m. Urbani VIII.
 prædictas Eccleſias Metropolitanam & Cathedrales, Gne-
 ſneſi, Cracouieſi, Vladiffauieſi, Poſnanieſi, & Ploceſi,
 ali-

aliasq; personas Capitulares eorundem Capitulorum, in quibus consuetudinem præfatam à ducentis & ampliùs annis continuò & inuiolabiliter vigere sufficienter probatum & deductum est, asficere non potuisse, nec posse, autoritate prædictâ Apostolicâ sibi commissâ declarauit, ac eandem declarationem, vnâ cum literis commissionis, quas hîc inseri voluit, publicari & obseruari mandauit, & ita decreuit &c. Omni &c.

*Joannes Archiepiscopus Adrianopolitanus Nuntius
Apostolicus ita declarauit.*

Visa Jacobus Elephantuccius Auditor.

Titus Lucianus Notarius & Cancellarius.

Quam quidem copiam, ego Titus Lucianus Asculanus publicus Apostolicâ Imperialiq; autoritate Notarius, ad præsens Curiaë Causarum Illustrissimi & Reuerendiss: Dñi Nuntij Apostolici Cancellarius, ex suo proprio Originali extraxi manu D. S. Illustrmæ subscript. cum quo collationaui, & in fidem præmissorum hîc me subscripsi & publicaui requisitus, sub Anno Domini, Millesimo Sexcentesimo Quadragesimo Sexto, Indictione XIV. die verò vigesimâ sextâ Septembrls. Pontificatus autem Sanctissimi in Christo Patris & D. N. D. Innocentij Diuinâ prouidentia Papæ X. anno eius Tertio,

Locus
signi.

IOANNES de TORRES Dei & Apostolicæ
Sedis gratiâ Archiepiscopus Adrianopolita-
nus in Regno Poloniæ Magnocq; Lithuanix
Ducatu Nuntius Apostolicus.

F Idem facimus & attestamur, supradictum Titum Lu-
cianum nostrum Notarium & Cancellarium talem,
esse qualem se fecit, eiusq; publicis scripturis in Iudicio &
extra semper adhibitam fuisse, ac de præsentis plenam ad-
hiberi posse fidem. In quorum testimonium, & c.
Varsaviæ 26. Septembris 1646.

B V L L A

S. D. felic. record. V R B A N I Papæ VIII.

Constitutio circa formam & ha-
bitum Sacrarum Imaginum.

VRBA-

VRBANVS PP. VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Acrosancta Tridentina Synodus optime agnoscens, non leue scandalum, afferre posse, si quid inordinatum, aut praeposterè accomodatum, vel prophanum in Ecclesijs appareat, statuit nemini licere vlllo in loco, vel Ecclesia, etiam quomodolibet exempta, vllam insolitam imaginem ponere, vel ponendam curare, nisi ab Episcopo approbata fuerit. Cùm autem sicut accepimus, ex praedicti decreti obseruantia varij abusus irreplerint; Idcirco Nos abusus huiusmodi tollere, pro debito Pastoralis officij Nostri volentes, re etiam cum Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, Sacris ritibus Praepositis communicata, & maturè considerata, & discussa, inhærendo dictæ dispositioni Sacrosanctæ Tridentinæ Synodi, motu proprio, & ex certa scientia Nostri, deq; Apostolicæ potestatis plenitudine, ne quis cuiuscunque gradus, qualitatis, Ordinis, status, vel conditionis, ac dignitatis, & præminentia, etiam Ecclesiasticæ, etiam in diuidua ac speciali expressione dignæ existat, Imagines Domini Nostri IESV CHRISTI, & Deiparæ Virginis MARIÆ, ac Angelorum, Apostolorum, Euangelistarum,

rum, aliorumq; Sanctorum, & Sanctarum quorumcunque sculperere aut pingere, vel sculpi, aut pingi facere, aut ante hac sculptas aut pictas, & alias quomodolibet effictas tenere, seu publico aspectui exponere, aut vestire, cum alio habitu & forma, quam in Catholica, & Apostolica Ecclesia ab antiquo tempore consuevit, nec etiam cum habitu peculiari alicuius Ordinis Regularis, tenore presentium prohibemus: ac ut imagines aliter pictæ vel sculptæ, ab Ecclesijs, & alijs locis quibuslibet amoueantur, & deleantur, vel reducantur, & reformentur ad habitum & formam in Ecclesia Catholica & Apostolica ab antiquo tempore consuetam, ut veneratio & cultus sic dictis imaginibus augeatur, & quæ oculis fidelium subiiciuntur, non inordinata, nec insolita appareant, sed deuotionem pariant & pietatem. Et ne exponantur in Ecclesijs quibuslibet, ac quomodolibet qualificatis, ac earum frontispicijs, & Atrijs imagines prophanæ, vel alias indecentiam & inhonestatem præferentes, cum Domum Dei deceat sanctitudo, præcipimus. Quocirca quibuscunque Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs locorum Ordinarijs, ac Nostris & Apostolicæ Sedis Nuncijs & Legatis, etiam de latere, sub obtestatione diuini Iudicij mandamus, ut prædicta inuiolabiliter & exactè obseruent; Mandantes insuper omnibus Capitulis Ecclesiarum, etiam Cathedralium, & Maiorum, ac Vniuersitatibus etiam studiorum,

Mona-

Monasterijs, ac Collegijs, & personis quibuscunque, etiã Ecclesiasticis, Sæcularibus, & Regularibus cuiuscunque Ordinis, etiam Cisterciën, Instituti, Congregationis, & Societatis etiam I E S V, etiam Militaribus, etiam Hospitalis Sancti Ioannis Hierosolymitani, aliarumq; Militiarum, & cæteris quibuscunque, quomodolibet qualificatis, ac eadem indiuiduâ expressione, & speciali notâ dignis, ac Monialibus etiam Regularium gubernio subiectis, ac etiam Sedi Apostolicæ immediatè suppositis, vt in eorum Ecclesijs, & locis, omnia & singula præmissa obseruent, & obseruari faciant. Quatenùs verò ipsi præsertim Regulares, ac Moniales, præsentibus Litteris, ac omnib⁹ in eis contentis parere neglexerint, possint & debeant Episcopi, & Locorum Ordinarij, Metropolitanj, Primate, Patriarchæ, Nuncij, & Legati Apostolici de latere missi, tanquam in hoc à Sede Apostolica specialiter delegati, contra omnes & singulos prædictos, & quoscunq; alios quomodolibet inobedientes, & transgressores procedere, & quacunque appellatione, recurso, reclamatione, alijsq; Iuris facti remedijs ordinarijs & extraordinarijs, penitùs & omninò remotis, ad omnimodam obseruantiam illos, præuiâ vnicâ monitione, Censuris Ecclesiasticis, & alijs eorum arbitrio, & præsertim quoad loci superiores, etiam priuationis officij, & vocis actiuæ & passiuæ poenis compellere; præsentibus quoque literas, & in eis contenta quæcunque, nullo ynquam,

tempore, de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis vicio, seu intentionis Nostræ, vel quocunq; alio etiam, quantumuis substantiali defectu notari, impugnari, vel redargui posse, sed illas semper validas, firmas, & efficaces, existere, & fore, suosq; plenarios effectus, sortiri, & obtinere, & ab omnibus, ad quos spectat, & spectabit in futurum, inuiolabiliter obseruari, sicq; & non aliter in præmissis per quoscunq; Iudices Ordinarios & delegatos, etiam Causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos nunc & pro tempore existentes, sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi seu interpretandi, facultate, & Auctoritate, iudicari, & definiiri debere, ac irritum & inane, si secus super his, à quoquam quâuis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, decernimus. Non obstantibus fel: record: Bonifacij Papæ VIII. Prædecessoris nostri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, alijsq; Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, in fauorem etiam personarum atq; Ordinum quorumcunque, etiam Cisterciensium, ac tam mendicantium, quàm non Mendicantium, Militarium, etiam Sancti Ioannis Hierosolymitani, Congregationum, Societatum, etiam I E S V, ac cuiusuis alterius Instituti, etiam necessariò & indiuiduè exprimeñ, Monasteriorum, Conuentuum, Capitulorū, Ecclesiarum, & aliorum quorumcunque, tam secularium, quàm Regularium locorum, nec non illorum etiã

iura-

iuramento, Confirmatione Apostolicâ, vel aliâ quavis firmiteroboratis statutis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, exemptionibus quoque, indultis, & privilegijs etiam in corpore iuris clausis, aut ex causa & titulo oneroso, vel in limine foundationis concessis, etiam Mari magno, seu Bulla aurea, aut aliâs nuncupatis, conferuatorum deputationibus, eorumq; atq; alijs inhibitionibus, quibus Episcopi, & alij Ordinarij, & Superiores prædicti deferre minimè teneantur, & quibusuis alijs sub quibuscunq; tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq; efficacioribus & insolitis clausulis, nec non irritantibus decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, aut aliâs quomodolibet etiam per viam communicationis, seu extensionis concessis, & iteratis vicibus approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis haberi, illis aliâs in suo robore permanens, specialiter & expressè derogamus, ceterisq; contrarijs quibuscunq; Et nè præmissorum ignorantia possit ab aliquo prætendi, volumus & Apostolicâ Au-

toritate decernimus, vt præsentès literæ, seu illarum exemplum ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum Urbis, ac in acie campi Floræ affixæ, omnes perinde arceant, atque afficiant, ac si vnicuique personaliter intimata fuissent, quodq; præsentium transumptis, etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ, in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die xv. Martij M. DC. XXXII. Pontificatus Nostri Anno Decimo Nono,

M. A. Maraldus.

Die 26. Iunij 1642. supradictæ Literæ Apostolicæ affixæ & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum, & in Acie Campi Floræ, ac alijs locis solitis & consuetis Urbis, per Dominicum Mangilium S. D. N. Papæ Cursorem.

Pro Magistro Cursorum Dominicus Mangilius Curs.

ROMÆ, Ex Typographia Reuerendæ Cameræ Apostolicæ,
M. DC. XXXII.

DECRETVM
S. CONGREGATIONIS RITVVM,
In Cauſa Poloceñ, Beatificatio-
nis & Canonizationis Beati Martyris IO-
ZAPHAT Archiepiſcopi Poloceñ Or-
dinis S. Baſilij Magni.

Ommiſſa dudum à Sanctiſſimo D. Noſtro
VRBANO Diuinâ prouidentiâ Papa VIII.
Sacræ Rituum Congregationi, ad instantiâ
Sereniſſimorum Poloniae & Sueciae Regum,
SIGISMVNDI III, & VLADISLAI IV. nec non ad
ſupplicationem Metropolitanorum, Archiepiſcoporum,
Episcoporum, Palatinorum, Principum, ac vniuerſi Cle-
ri, & Populi Catholici Regni Poloniae, Magniq; Duca-
tus Lithuaniae, ac totius Ruſſiae, nec non Venerabilis Or-
dinis Monachorum S. Baſilij Magni, cauſa Serui Dei IO-
ZAPHATI Archiepiſcopi Poloceniſis eiſdem Ordinis S.
Baſilij pro Chriſti nomine, & fide Catholica, & pro ſan-
cta potiſſimum vnione cum Eccleſia Romana, Vitepſci
in Ruſſia Alba, 12. Nuembris 1623. à Schiſmaticis tru-
cidati: illaq; deinde per plures annos per eandem Sacrâ
Congregationem, ſeruatis ſeruandis diſcuſſa, & exami-

nata; auditis de super etiam Theologis, Consultoribus, & Sanctæ fidei Promotore. Post obtentam prius ab eodem Sanctissimo D. N. sub die 27. Ianuarij 1629. specialem derogationem decreti Sanctitatis suæ, de non procedendo in causis Seruorum Dei, ad effectum Canonizationis, & Beatificationis aut declarationis Martyrij, nisi lapsis quinquaginta annis ab obitu illorum. Et præuiâ sub die 2 Martij 1641. eiusdem Sanctissimi licentia, ad vltiora in huiusmodi causa, in Congregationibus ordinariis procedendi, Referente Eminentissimo & Rndissimo Dño Ioanne Baptista tituli Sancti Eusebii S. R. E. Presbytero Cardinali Pamphilio nuncupato, proposita: Eadē Sacra Rituum Congregatio die 2. Martij 1641. censuit constare de validitate Processuum. Die verò 13. Septēb. 1642. constare de Martyrio, & causa Martyrij. Die demum 22. Nouembris eiusdem anni, constare etiam de miraculis. Ideoq; Sacræ Congregationi videtur, si Sanctissimo D. N. placuerit, posse dictum Seruum Dei Iozaphatum Beatorum Martyrum Cathalogo adscribi, & ad solemnem ipsius Canonizationem quandocunq; deueniri. Interim verò donec ad ipsam Canonizationem deueniatur, visum pariter fuit facultatem concedi posse, vt de eodem Martyre, ab omnibus Monachis Ordinis S. Basilij vbiq; terrarum existentibus, nec non in omnibus Ecclesiis Dioecesis & Prouinciæ Polocensis, ac totius Metropolis Rursiæ à quibuscunq; Sacerdotibus, tam secularibus, quam

quàm Regularibus, Die Natalis ipsius 12. videlicet No-
uembris, Officium, & Missa de Comuni vnus Marty-
ris Pontificis recitari respectiuè ac celebrari valeat, iuxta
Rubricas Breuiarii, & Missalis Romani, nec non Græci,
seu Rutheni ab Apostolica Sede approbati. Quam Sa-
cræ Congregationis sententiam Sanctissimus D. N. per
me Secretarium ad se relatam, præsentem ibidem Sanctæ
fidei Promotore, die 14. Decemb. 1642. laudauit, & ap-
probauit, & Breue de super in forma expediri mandauit.

Julius Episc: Tusc: Card: Sabellus.

Loco ✠ Sigilli.

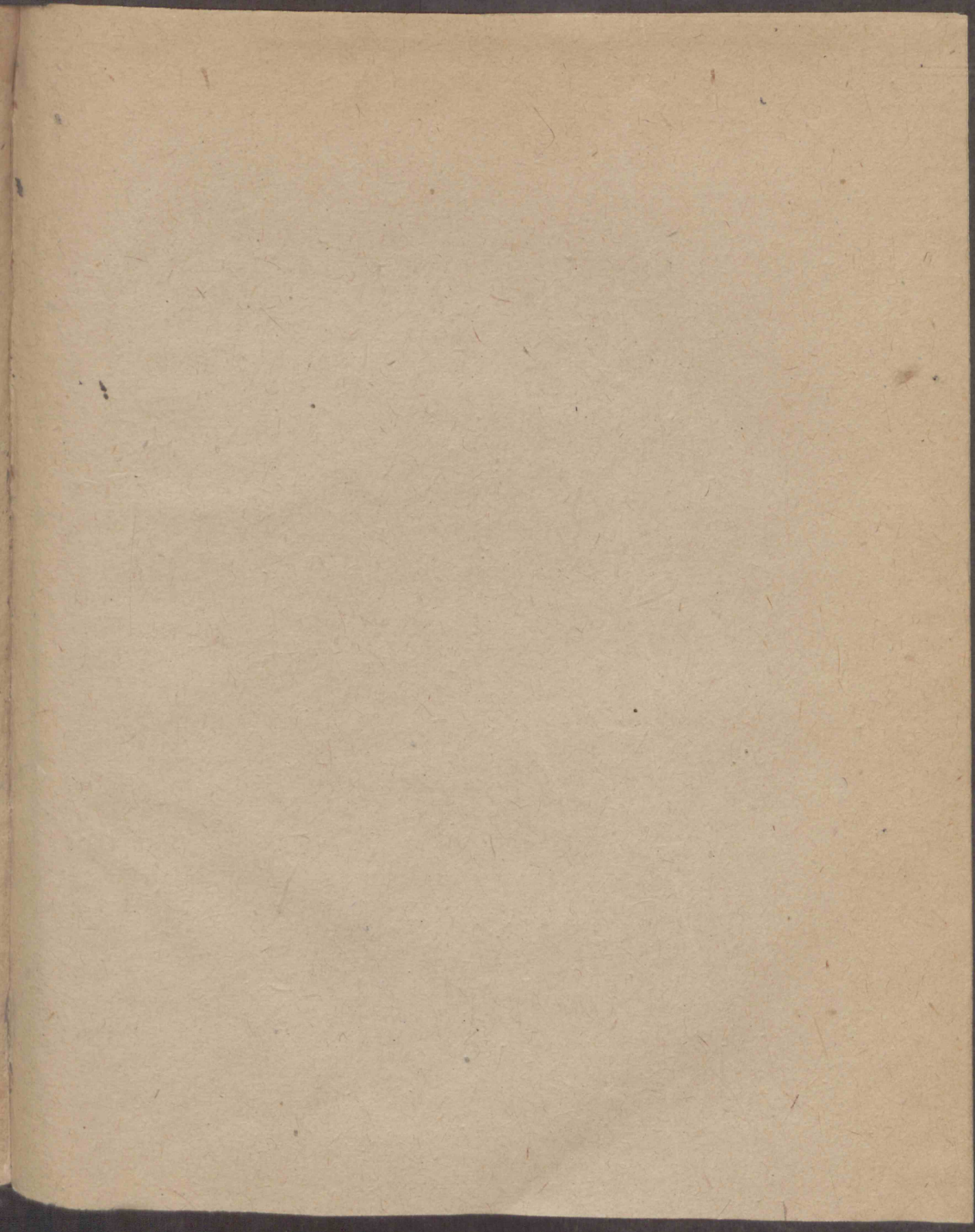
C. Paulutius S. Congr: Rit: Secr.

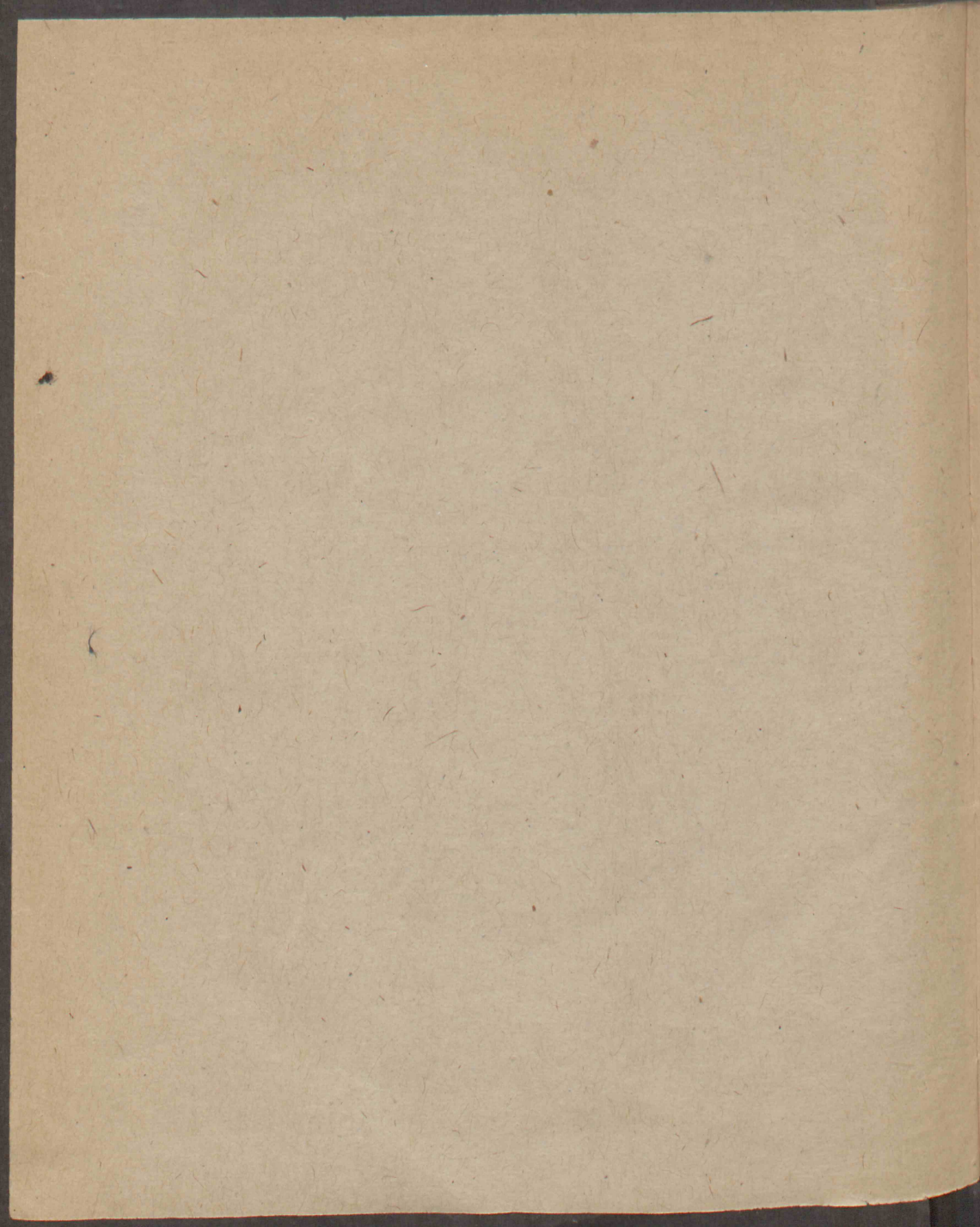
ROMÆ, Ex Typographia Reuer. Cameræ Apostolicæ 1642.

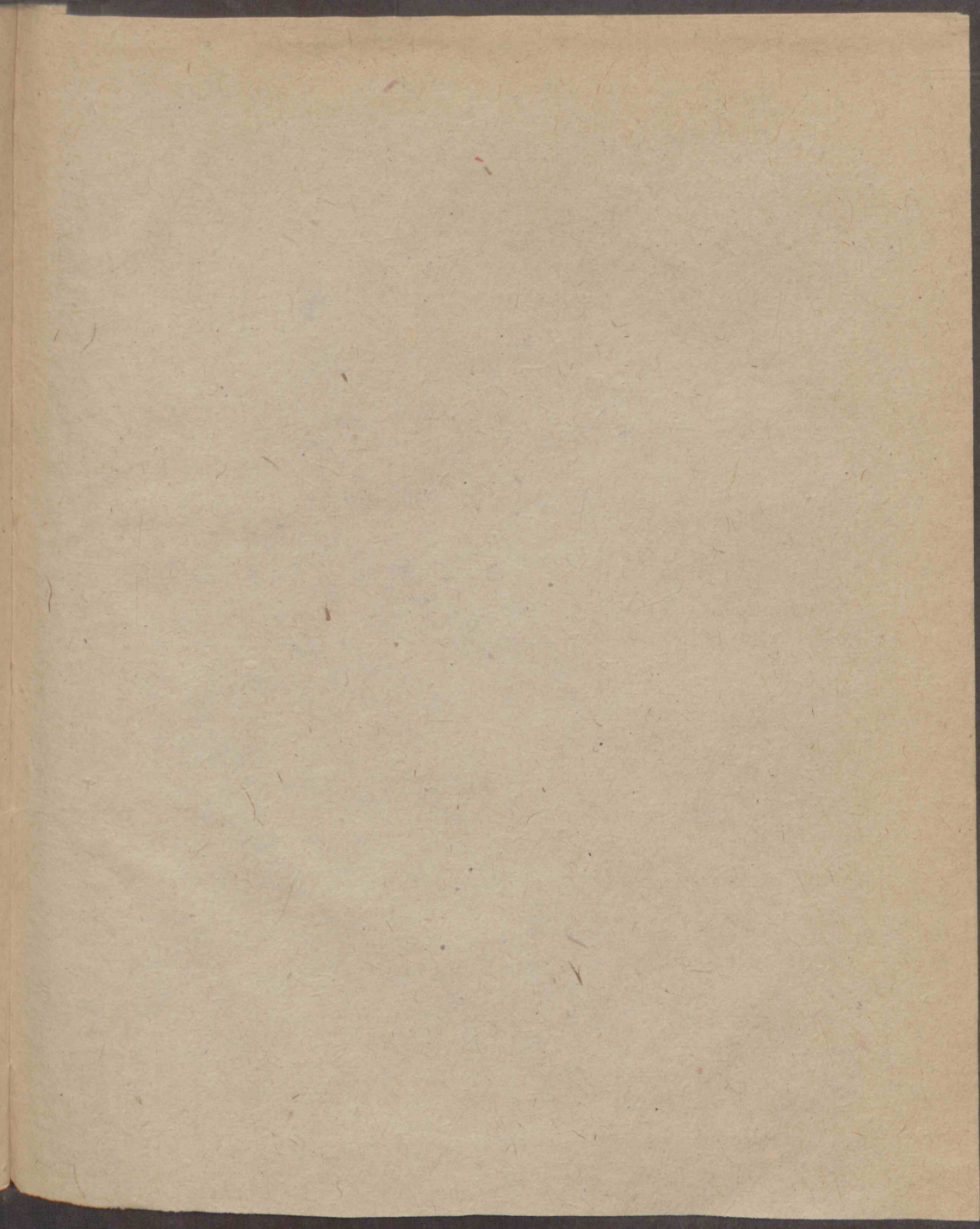
*De mandato Illustrissimi & Reuerendissimi Domini D.
MATTHIÆ LVBIENSKI, Dei & Apostolicæ Sedis gratia Ar-
chiepiscopi Gnesnensis, Legati Nati, Regni Poloniae Primaris,
Primiq; Principis: Breuia, Bullæ, & Decreta superscripta,
ex suis originalibus descripta, per me Notarium infrascriptum
sunt collationata, in fidem & testimonium præmissorum.*

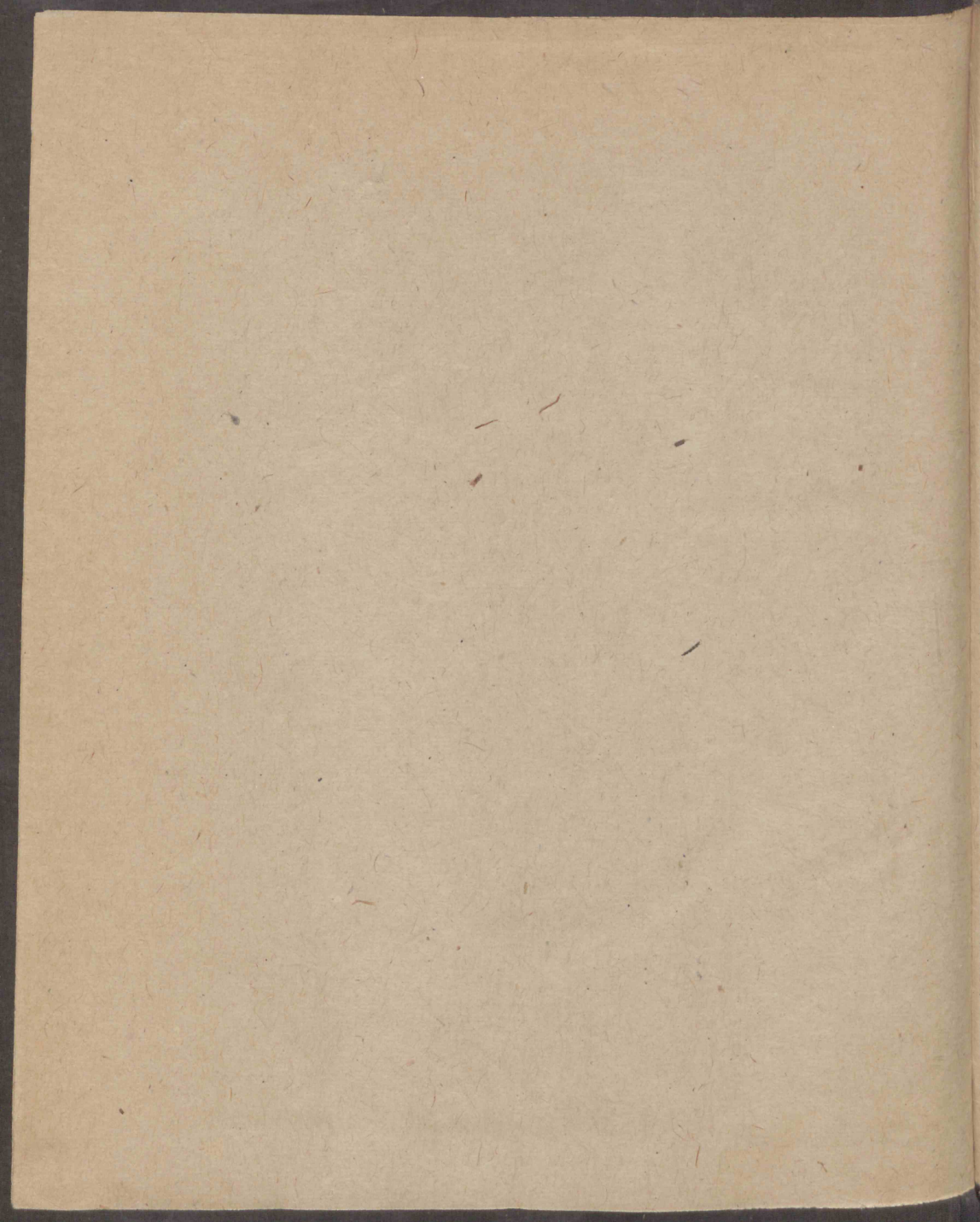
*Ita est: ADAMVS CASIMIRVS OPOROWICZ
Sacra auctoritate Apostolicâ Publicus, atq;
Actorum Curie superscripti Illustrissimi &
Reuerendissimi Domini Archiepiscopi Gne-
sensis Notarius, m. p.*

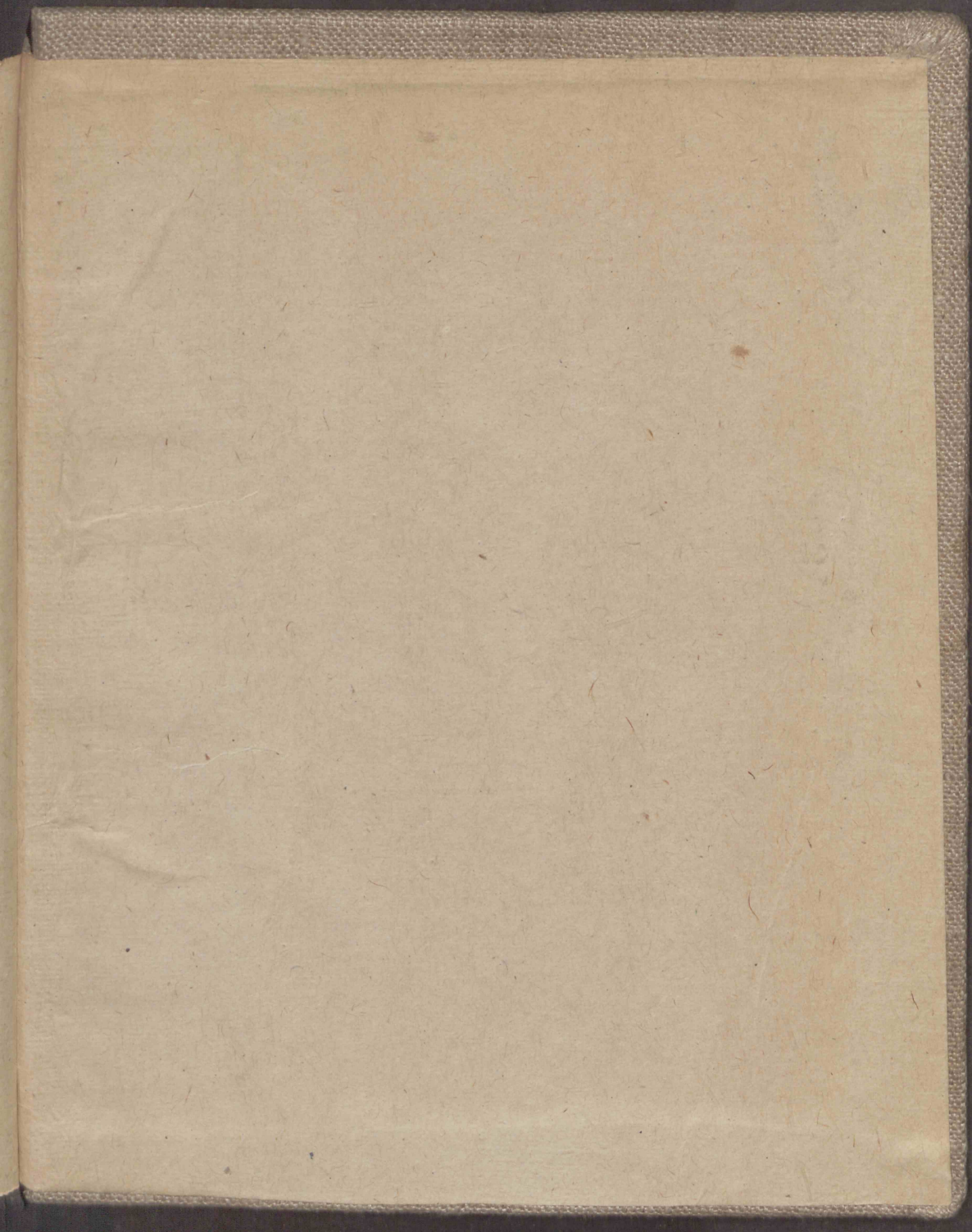
Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.

D. A. N.
BIBLIOTEKA
GDAŃSKA